

Suunnitelma vaalikauden 2019–2023
keskeisistä lainsäädäntöhankkeista

HALLITUKSEN LAINSÄÄDÄNTÖOHJELMA

VALTIONEUVOSTON JULKAISUJA 2020:1

vn.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valtioneuvoston julkaisu 2020:1

Hallituksen lainsäädäntöohjelma

Suunnitelma vaalikauden 2019–2023 keskeisistä lainsäädäntöhankkeista

14.2.2020

Valtioneuvosto

ISBN PDF: 978-952-287-833-5

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2020

Kuvailulehti

Julkaisija	Valtioneuvosto		14.2.2020
Julkaisun nimi	Hallituksen lainsäädäntöohjelma Suunnitelma vaalikauden 2019–2023 keskeisistä lainsäädäntöhankkeista		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Valtioneuvoston julkaisuja 2020:1		
Diaari/hankenumero	VN/4893/2019		
ISBN PDF	978-952-287-833-5	ISSN PDF	2490-0966
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-833-5		
Sivumäärä	56	Kieli	suomi
Asiasanat	säädösvalmistelu, lainsäädäntöohjelma, hallitusohjelma		
Tiivistelmä <p>Hallituksen lainsäädäntöohjelmassa on alustavat tiedot hallitusohjelmaa keskeisesti toteuttavista ja muista keskeisistä lainvalmisteluhankkeista vaalikaudella 2019–2023.</p> <p>Hallituksen lainsäädäntöohjelma tavoitteena on luoda kokonaiskuva hallituksen lainsäädäntötyöstä hallituskaudella. Ohjelman on hallitusohjelmaa tarkentava yleistasoinen suunnitelma, joka täsmentyy vuosittaisessa suunnittelussa. Hallitus arvioi ohjelman toteutumista ja sen mahdollisia muutostarpeita säännöllisesti. Ohjelma päivitetään vuosittain. Tarkemmat tiedot yksittäisistä lainsäädäntöhankkeista ovat saatavilla valtioneuvoston hanketietojärjestelmässä.</p> <p>Tiedot hallitusohjelmaa toteuttavista laajakantoisista lainvalmisteluhankkeista on esitetty pääministeri Marinin hallitusohjelman ilmiökokonaisuuksittain. Lisäksi ohjelmassa on esitetty omina kokonaisuuksinaan ministeriöiden muut merkittävät lainvalmisteluhankkeet, jotka eivät suoraan kytkeydy hallitusohjelmaan sekä kooste vireillä olevista keskeisistä EU-säädöshankkeista, joiden toimeen- tai täytäntöönpanoon liittyy laajoja kansallisen lainsäädännön muutostarpeita vaalikaudella.</p> <p>Julkaisu on päivitetty 20.2.2020, s. 12.</p>			
Kustantaja	Valtioneuvosto		
Julkaisun jakaja/ myynti	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Statsrådet		14.2.2020
Publikationens titel	Regeringens lagstiftningsprogram Plan för de viktigaste lagstiftningsprojekten under valperioden 2019–2023		
Publikationsseriens namn och nummer	Statsrådets publikationer 2020:1		
Diarie-/ projektnummer	VN/4893/2019		
ISBN PDF	978-952-287-833-5	ISSN PDF	2490-0966
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-833-5		
Sidantal	56	Språk	finska
Nyckelord	lagberedning, lagstiftningsprogram, regeringsprogram		
Referat <p>I regeringens lagstiftningsprogram ingår preliminära uppgifter om de lagberedningsprojekt som på ett centralt sätt genomför regeringsprogrammet och om andra viktiga lagberedningsprojekt under valperioden 2019–2023.</p> <p>Syftet med regeringens lagstiftningsprogram är att skapa en helhetsbild av regeringens lagstiftningsarbete under regeringsperioden. Programmet är en plan på allmän nivå som preciserar regeringsprogrammet. Planen preciseras vid den årliga planeringen. Regeringen bedömer regelbundet genomförandet av programmet och eventuella behov att ändra det. Programmet uppdateras årligen. Närmare uppgifter om enskilda lagstiftningsprojekt finns i statsrådets tjänst för projektinformation.</p> <p>Uppgifter om omfattande lagberedningsprojekt som genomför regeringsprogrammet presenteras enligt fenomenbaserade helheter i statsminister Marins regeringsprogram. Som egna helheter presenteras i programmet dessutom ministeriernas övriga betydande lagberedningsprojekt, som inte direkt hänför sig till regeringsprogrammet, samt en sammanställning av aktuella viktiga EU-lagstiftningsprojekt där genomförandet är förenat med ett omfattande behov av att under valperioden ändra den nationella lagstiftningen.</p> <p>Publikation uppdaterades den 20 Februari 2020, s. 12.</p>			
Förläggare	Statsrådet		
Distribution/ beställningar	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: vnjulkaisumyynti.fi		

Description sheet

Published by	Finnish Government		14 Feb 2020
Title of publication	Government legislative programme Plan for key legislative projects during the 2019–2023 parliamentary term		
Series and publication number	Publications of the Finnish Government 2020:1		
Register number	VN/4893/2019		
ISBN PDF	978-952-287-833-5	ISSN (PDF)	2490-0966
Website address (URN)	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-833-5		
Pages	56	Language	Finnish
Keywords	legislative drafting, legislative programme, government programme		
Abstract <p>The Government's legislative programme contains preliminary information on the key legislative drafting projects included in the Government Programme and on other key legislative drafting projects that will take place during the 2019–2023 parliamentary term.</p> <p>The aim of the Government's legislative programme is to create an overall picture of the Government's legislative work during its term of office. The programme is a general plan that expands on the Government Programme and will be further specified in the annual planning. The Government regularly assesses the implementation of the programme and possible needs for change. The programme will be updated on a yearly basis. More detailed information on individual legislative projects is available in the Government Project Register.</p> <p>Information on the broad-based legislative drafting projects included in Prime Minister Marin's Government Programme is presented according to the themes in the Government Programme. The legislative programme also presents the ministries' other significant legislative drafting projects that are not directly linked to the Government Programme and provides a summary of the key ongoing EU legislative projects, the implementation of which is subject to extensive changes in national legislation during the parliamentary term.</p> <p>Publication was updated on 20th February 2020, p. 12.</p>			
Publisher	Finnish Government		
Distributed by/ Publication sales	Online version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: vnjulkaisumyynti.fi		

Sisältö

1	Johdanto	9
2	Kestävän talouden Suomi	10
3	Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi	12
4	Suomi kokoaan suurempi maailmalla	19
5	Turvallinen oikeusvaltio Suomi	20
6	Elinvoimainen Suomi	24
7	Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi	28
8	Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi	33
9	Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi	38
10	Muut keskeiset lainvalmisteluhankkeet	39
11	Keskeiset EU-säädöshankkeet	45
	Liitteet	55

1 Johdanto

Tämä asiakirja on pääministeri Marinin hallituksen lainsäädäntöohjelma vaalikaudella 2019–2023. Ohjelma sisältää alustavat tiedot **hallitusohjelmaa keskeisesti toteuttavista ja muista keskeisistä lainvalmisteluhankkeista**. Lisäksi siinä on tiedot sellaisista EU:ssa hyväksytyistä säädöksistä tai vireillä olevista EU:n säädöshankkeista, joihin liittyy **laajoja kansallisen lainsäädännön muutostarpeita**, ja jotka tulevat tai niiden arvioidaan tulevan täytäntöön- tai toimeenpantaviksi hallituskaudella. Vastaavaa ohjelmaa ei aiemmilla hallituskausilla ole laadittu.

Tavoitteena on luoda kokonaiskuva hallituksen lainsäädäntötyöstä hallituskaudella. Hallituksen lainsäädäntöohjelma on hallitusohjelmaa tarkentava yleistasoinen suunnitelma, joka täsmentyy vuosittaisessa suunnittelussa. Hallitus arvioi ohjelman toteutumista ja sen mahdollisia muutostarpeita säännöllisesti. Ohjelma päivitetään vuosittain. Tarkemmat tiedot yksittäisistä lainsäädäntöhankeista ovat saatavilla [valtioneuvoston hanketietojärjestelmässä](#). Tämän lainsäädäntöohjelman lisäksi hallitus laatii puolivuositain [lainsäädäntösuunnitelman](#). Suunnitelma sisältää ohjelmaan merkityt keskeiset säädöshankkeet ja muut valmistelussa olevat hallituksen esitykset, jotka on suunniteltu annettaviksi eduskunnalle seuraavilla kahdella istuntokaudella.

Tiedot hallitusohjelmaa toteuttavista laajakantoisista lainvalmisteluhankkeista on esitetty hallitusohjelman ilmiökokonaisuuksittain luvuissa 2–9. Ilmiökokonaisuuksiin liittyy kaikkiaan 94 lainvalmisteluhanketta. Luvussa 10 on esitetty ministeriöiden muut merkittävät lainvalmisteluhankkeet, jotka eivät suoraan kytkeydy hallitusohjelmaan. Tällaisia hankkeita on kaikkiaan 20. Luvussa 11 puolestaan on esitetty kooste vireillä olevista keskeisistä EU-säädöshankkeista, joiden toimeen- tai täytäntöönpano ei jo sisälly aiemmin luvuissa 2–10 esitettyihin hankkeisiin. Tällaisia EU-säädöshankkeita on yhteensä 28.

Liitteessä on esitetty kootusti lainvalmisteluhankkeiden arvioidut valmistumisajat. Kaikki ohjelmassa ilmoitetut tiedot ovat suuntaa-antavia ja tarkentuvat hankkeiden valmistelun edetessä.

Hallituksen lainsäädäntöohjelma on laadittu ministeriöiden valtioneuvoston kanslialle toimittamista tiedoista. Lainsäädäntöohjelma on hyväksytty hallituksen neuvottelun kirjallisessa menettelyssä 14.2.2020. Huomoita ohjelmasta voi lähettää valtioneuvoston kanslian istuntoyksikköön.

2 Kestävän talouden Suomi

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Kestävän kehityksen verouudistus			
Energiaverotuksen uudistus HE energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi. Osana uudistusta valmistellaan myös kaivosten energiaverotus (ks. luku 3, sivu 12).	VM/Kulmuni (työryhmä) VM148:00/2019	TEM, YM, MMM	Keskeisistä ehdotuksista HE syysy 2020
Liikenteen verotuksen uudistus Kestävän liikenteen vero- ja maksu-uudistus. Asiaa selvittävän työryhmän toimikausi 1.9.2019–1.3.2021.	VM/Kulmuni (työryhmä)	LVM, TEM, YM	HE aikaisintaan 2021
Autoilun työsuhde-etu ja liikkumispalvelut HE tuloverolain muuttamisesta. Uudistetaan autoilun työsuhde-etua ja tuetaan liikkumispalvelujen käyttöä. Selvitetään osana liikenteen vero-uudistusta ja sitä koskevassa työryhmässä, joka antaa tältä osin väliraporttinsa keväällä 2020.	VM/Kulmuni		HE 2020
<i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 2, tavoitteen 4 keino: Valmistellaan hallituksen ilmastotavoitetta palvelemaan kestävän verotuksen tiekartta. Kokonaisuuteen kuuluvat energiaverotuksen ja liikenteen verotuksen uudistus, kiertotalouden edistäminen sekä päästöihin perustuvan kulutusverotuksen selvittäminen.</i>			
Harmaan talouden ohjelma			
Digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedot verotuksen käyttöön	VM/Kulmuni VM123:00/2019		HE 2020
Veronumeromenettelyn laajentaminen telakka-alalle	VM	STM	HE 2020
<i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 2, tavoitteen 2 keino: Harmaan talouden ohjelma.</i>			

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Kansainväliseen verotukseen liittyvät toimenpiteet (hallitusohjelman liite 5) Yhteisön kotipaikaksi rekisteröinnin ohella tosiasiallinen johtopaikka HE tuloverolain muuttamisesta. <i>Liitteen 5 kohta 4: Yhteisön kotipaikaksi rekisteröinnin ohella tosiasiallinen johtopaikka.</i> Ulkomaisten tappioiden vähennyskelpoisuus Uudistetaan konsernien tulontasausta kskevaa sääntelyä ja mahdollistetaan ulkomaisten lopullisten tappioiden vähennyskelpoisuus. <i>Liitteen 5 kohta 5: Ulkomaisten lopullisten tappioiden vähennyskelpoisuus.</i> Peitelty osingonjako <i>Liitteen 5 kohta 6: Peitelty osingonjako.</i> Siirtohinnoitteluoikaisusäänösten uudistaminen HE verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta. Siirtohinnoitteluoikaisusäänösten uudistaminen oikeuskäytäntö ja OECD:n siirtohinnoitteluohjeet huomioiden. <i>Liitteen 5 kohta 8: Siirtohinnoitteluoikaisusäänösten uudistaminen oikeuskäytäntö ja OECD:n siirtohinnoitteluohjeet huomioiden.</i> Taloudellisen työnantajan käsite HE tuloverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. <i>Liitteen 5 kohta 9: Otetaan käyttöön taloudellisen työnantajan käsite.</i>	VM/Kulmuni VM VM111:00/2019 VM VM VM VM		HE 2020 HE 2021 HE 2020 HE luonnos lausunnolle 2020 HE luonnos lausunnolle 2020
Kiinteistöverouudistus Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on uudistus, jossa kiinteistöverotusarvot kokonaisuutena heijastavat nykyistä paremmin käypiä arvoja. Kiinteistöverouudistuksen valmistelussa on otettava nykyistä paremmin huomioon sekä maapohjan että rakennusten todellinen markkina-arvo. Kiinteistöverouudistuksen yhteydessä selvitetään, miten verovelvollisen alhainen maksukyky voidaan ottaa huomioon. Alennetaan merituulivoimaloiden kiinteistöverotusta. Vapautetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut alueet kiinteistöverosta. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 2.1 tavoite 6: Kiinteistöverotus</i>	VM/Kulmuni VM115:00/2018	YM	HE 2020, uudistus voimaan 2022

3 Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Vesilainsäädännön uudistaminen kalatalousvelvoitteiden osalta Vesilainsäädäntöä uudistetaan ulottamalla kalatalousvelvoitteen ns. nollavelvoitelaitoksiin <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 3, tavoitteen 5 keino: Vesilainsäädäntöä uudistetaan.</i>	OM/Henriksson	YM, MMM, TEM	valmistelu 2019–2022, HE syksy 2022
Energiaverotuksen uudistus Ks. edellä luku 2 sivu 6, osa kestävän verotuksen tiekarttaa.		Ks. luku 2	Ks. luku 2
Vähäpäästöinen liikenne Tieliikenteen puhtaiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen hankinta. Ks. tarkemmin luku 6, sivu 21.	LVM/Harakka	Ks. luku 6	Ks. luku 6
Laki eläinten hyvinvoinnista Hallitusohjelman mukaisesti jatkovalmistellaan hallituksen esitystä siten, että uusien parsinavetoiden rakentamisesta luovutaan, eläinten verkkokauppaa koskevia säännöksiä kehitetään ja eläinsuojeluvalvontaa tehostetaan. Eläinlääkäreille säädetään ilmoitusvelvollisuus perinnöllisten vikojen johdosta lemmikeille tehdyistä toimenpiteistä. <i>Hallitusohjelman luku 3.1 tavoite 9: Parannetaan eläinten hyvinvointia.</i>	MMM/Leppä MMM049:00/2017		HE 2021
Laki metsittämisen tukemisesta Hallitusohjelman mukaisesti maankäyttösektorin ilmasto-ohjelman osana on metsityksen edistäminen. Valtion kannustejärjestelmästä ei ole tällä hetkellä voimassa olevaa lainsäädäntöä. Valmisellaan laki metsittämiseen tarkoitetusta taloudellisesta tuesta. <i>Hallitusohjelman luku 3.1 tavoite 3: Hiilinieluja ja -varastoja vahvistetaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.</i>	MMM/Leppä MMM029:00/2019		HE syksy 2020
Metsätalouden uusi kannustejärjestelmä Hallitusohjelman mukaisesti kestävän metsätalouden kannustejärjestelmä uudistetaan ohjelmassa mainituin painotuksin. Uusi kannustejärjestelmä tarkoittaa yleistä metsätalouden tukijärjestelmää metsänhoitotöihin. Hanke on laaja vaadittavine selvityksineen ja arvioineineen, lopputuloksena uusi lainsäädäntö. Nykyinen laki on EU-vaatimusten mukaisesti määräaikainen. Laki kytkeytyy EU:n maa- ja metsätalouden valtiontuen suuntaviivojen valmisteluun. <i>Hallituksen toimintasuunnitelma luku 3, tavoitteen 3 keino: Kestävän metsätalouden rahoitusjärjestelmä uudistaminen.</i>	MMM/Leppä (työryhmä asetettu) MMM001:00/2020		HE 2021

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
<p>Uudelleen laaditun uusiutuvan energian direktiivin (RED II) kansallinen voimaansattaminen</p> <p>Direktiivi (EU) 2018/2001 saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 30.6.2021. RED II:n sisältävä sääntely on jaoteltu useaan eri kokonaisuuteen.</p>	TEM/Lintilä		
<p>HE biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain muuttamisesta</p> <p>Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi biopolttoaineista ja bionesteistä annettua lakia. Ehdotetulla lakimuutoksella pantaisiin kestävyyskriteerisääntelyn osalta täytäntöön uudelleenlaadittu uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001.</p>	<p>TEM</p> <p>(kestävyyskriteerit työryhmässä, lakiehdotuksen valmistelu virkatyönä)</p> <p>TEM039:00/2019</p>	LVM, MMM, VM, YM	HE kevät 2020
<p>HE uusiutuvan energian tuotantolaitoksien lupamenettelyistä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi</p> <p>RED II:ssa säädettyjen uusiutuvan energian tuotantolaitoksien luvitusta koskevien vaatimusten kansallinen implementointi. Keskeisimmät toimeenpanoa vaativat velvoitteet ovat uusiutuvan energian tuotantolaitoksien luvituksen yhteyspisteen tai -pisteiden perustaminen sekä lupamenettelyille asetetut sitovat määräajat. Hallitusohjelmaan on muun ohellakirjattu, että järkevöitetään biokaasulaitosten sääntelyä mm. luvituksen osalta.</p>	<p>TEM</p> <p>(luvitustyöryhmä laatii HE:n muotoon ehdotuksen tarvittavasta uudesta sääntelystä ja lainsäädännön muutoksista)</p> <p>TEM088:00/2019</p>	MMM, VM, YM, OM	HE syksy 2020
<p>HE sähkön alkuperän varmentamisesta ja ilmoittamisesta annetun lain muuttamisesta</p> <p>RED II:n uusiutuvien energialähteiden alkuperätakuita koskevan sääntelyn saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä. Muutoksena aiempaan erityisesti alkuperätakuusääntelyn laajentaminen sähköntuotannon lisäksi myös kaasun ja lämmön/jäähdytyksen tuotantoon.</p>	<p>TEM (virkatyö)</p> <p>TEM040:00/2019</p>		HE syksy 2020
<p>HE biopolttoaineiden käytön edistämistä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyvistä laeiksi</p> <p>RED II:n liikenteen sektoria (biopolttoaineita, bionesteitä ja liikenteessä kulutetuille biomassapolttoaineita) koskevan sääntelyn saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä. Hallitusohjelmaan on lisäksi kirjattu, että raskaan liikenteen ja lentoliikenteen siirtymää kestävien biopolttoaineiden käyttöön edistetään. Lisäksi selvitetään kestävästi tuotetun biokaasun lisäämistä biopolttoaineiden jakeluväylöihin.</p>	<p>TEM (virkatyö)</p> <p>TEM089:00/2019</p>	LVM, MMM, YM ja VM	HE syksy 2020
<p><i>Hallitusohjelman luku 3.1 tavoite 2: Suomi pyrkii maailman ensimmäiseksi fossiilivapaaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi.</i></p>			

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
<p>Sähkömarkkinat</p> <p>HE laeiksi sähkömarkkinalain 26 a §:n, sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 14 §:n ja Energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta</p> <p>Esitys sisältää sähkömarkkinalain sähkön siirto- ja jakelumaksujen hinnankorotuksia rajoittavan säännöksen uudelleen tarkastelun hyväksyttävänä pidettyjen hinnankorotusten tason laskemiseksi. Sähkönjakelun hintojen nousun tasoittamiseksi lisätään sähkömarkkinalakiin säännökset, jotka mahdollistavat verkonhaltijoiden kohtuullisen tuoton alijäämän kattamisen nykyistä pitemmän ajanjakson kuluessa. Lisäksi säädetään EU:n sähköntoimitusvarmuusasetuksen (EU) 2019/941 mukaiset viranomaistehtävät ja uuden sähköasetuksen edellyttämät lisätehtävät Energiaviraston tehtäväksi.</p> <p>HE laeiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi</p> <p>Sähkömarkkinalainsäädäntöön tehdään EU:n uuden sähködirektiivin ja -asetuksen (EU) 2019/943 ja (EU) 2019/944 edellyttämät muutokset ja TEM:n Älyverkkotyöryhmän ehdottamat muutokset älykkästä ja joustavasta sähköjärjestelmästä. Lisäksi tarkastellaan uusia keinoja sähköntoimitusvarmuusinvestointien kustannustehokkuuden parantamiseksi. Säästä riippuva uusiutuva sähköntuotanto vaatii tuekseen joustavuutta niitä hetkiä varten, kun tuuli- ja aurinkovoimaa ei ole saatavilla tai sitä on liikaa. Tavoitteena on lisätä joustavuutta ja älyä sähköjärjestelmään ja mahdollistaa myös asiakkaiden mahdollisuudet osallistua markkinoille kulutusvalinnoin sekä tarjoamalla markkinoille omaa tuotanto- ja varastointipotentiaalia. Joustavuuden ohella tarkastellaan myös muita vaihtoehtoisia tapoja varmistaa sähköntoimitusvarmuus erityisesti haja-asutusalueilla.</p> <p>HE laeiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta</p> <p>Sähkömarkkinalain sähkösovimuksia ja sähköntoimitusmarkkinoita koskeva sääntely uudistetaan TEM:n Älyverkkotyöryhmän ehdotusten pohjalta ja toteutetaan toimia ns. ongelmamyyjien harjoittamien menettelytapojen johdosta.</p> <p><i>Hallitusohjelman luku 3 tavoite 2: Suomi pyrkii maailman ensimmäiseksi fossiilivapaaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi.</i></p>	<p>TEM/Lintilä</p> <p>TEM063:00/2019</p> <p>TEM/Lintilä</p> <p>TEM086:00/2019</p> <p>TEM</p> <p>TEM087:00/2019</p>		<p>Kevät 2020</p> <p>Syysy 2020</p> <p>Kevät 2021</p>

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Kaivoslainsäädäntö ja kaivosten verotus HE kaivoslain (621/2011) muuttamisesta Hallitusohjelman mukaan kaivoslainsäädäntö uudistetaan, lähtökohtana on ympäristönsuojelun parantaminen, kaivosten toimintaedellytysten varmistaminen sekä paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen. Tarkoituksena on muun muassa kehittää vakuussäätelyä ja selvittää lupaprosessien toimivuutta.	TEM/Lintilä TEM090:00/2019	YM	HE 2020
Kaivosten energiaverotus Kaivosten energiaverotuksen muutokset hallitusohjelman mukaisesti. Kaivosten energiaverotus valmistellaan osana energiaverotuksen uudistushanketta. Ks. edellä luku 2 sivu 6.	VM/Kulmuni (energiavero-työryhmä) VM148:00/2019	TEM, YM	HE syksy 2020
<i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 3, tavoitteen 8 keino: Kaivoslainsäädännön ja kaivosten sähköverotuksen uudistaminen sekä kaivosverotuksen selvittäminen. Ks. myös edellä luku 2 (osa kestävän verotuksen tiekarttaa).</i>			
Ilmastolain uudistaminen Hallitusohjelman mukaan ilmastolain ohjausvaikutusta tulee vahvistaa. Suomen tavoitteena on hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä ja hiilinegatiivisuus pian sen jälkeen. Ilmastolaki päivitetään hallitusohjelman mukaisesti siten, että, tavoitteen hiilineutraaliudesta vuoteen 2035 mennessä toteutuu. Lakiin lisätään hiilineutraaliuspolkua vastaavat päästövähennystavoitteet vuosille 2030 ja 2040 sekä päivitetään vuoden 2050, tavoitteentta. Hallitusohjelman mukaisesti lakiin otetaan mukaan myös maankäyttösektori ja hiilinielujen vahvistamista koskeva, tavoitteen. Hallitusohjelman kirjaukset edellyttävät esiselvityksiä säätelykeinoista ja niiden vaikuttavuudesta, joka käynnistetään 2019 loppuun mennessä.	YM/Mikkonen (laajapohjainen työryhmä)	TEM, LVM, VM, MMM	HE kevät 2021
<i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 3, tavoitteen 1 keino: Ilmastolain ohjausvaikutusta lisätään.</i>			

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
<p>Luonnonsuojelulainsäädännön uudistaminen</p> <p>Luonnonsuojelulaki Käynnistetään luonnonsuojelulain ajanmukaistaminen tehtyjen arviointien pohjalta erityisesti lajisuojelun, luontotyyppien suojelun ja hoidon, ekosysteemipalvelujen, suojelualueiden kytkeytyneisyyden, kannustavuuden ja ekologisen kompensaation edistämiseksi. Tarkastellaan mahdollisuudet tehostaa lain hallinnollisia menettelyjä. Lisäksi tehdään välttämättömät teknisluonteiset päivitykset mm. muun lainsäädännön muutoksista johtuen. Tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua lain toimivuuden ja vaikuttavuuden parantamisen myötä.</p> <p>Laki rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta Uudistetaan luonnonsuojelulailla rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskeva menettely säätämällä korvaamista koskevista perusteista ja menettelyistä erillisellä lailla. Tavoitteena on edistää laji- ja luonnonsuojelun hyväksyttävyyttä korvausjärjestelmän kautta sekä tehostaa ja selkeyttää hallinnollista menettelyä.</p> <p><i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 3, tavoitteen 5 keino: Luonnonsuojelulainsäädännön uudistaminen.</i></p>	<p>YM/Mikkonen (laajapohjainen työryhmä ja päätoiminen sihteeri)</p>	<p>MMM</p>	<p>HE syksy 2021</p> <p>HE syksy 2020</p>
<p>Ympäristövahinkojen toissijaisten vastuujärjestelmien (TOVA) kehittäminen Luodaan nykyistä kattavammat ympäristövahinkojen toissijaiset vastuujärjestelmät, joilla varaudutaan ympäristövahinkojen korvaamiseen ja ympäristöriskien hallintaan, kun vastuutaho on maksukyvytön, tuntematon tai tavoittamattomissa. Samalla tarkastellaan, onko ympäristövahinkovakuutus tai öljysuojarahasto perusteltua säilyttää erillisinä järjestelminä uudistetuissa ympäristövahinkojen toissijaisissa vastuujärjestelmissä, sekä koko järjestelmän rahoitus pohja.</p> <p><i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 3, tavoitteen 5 keino: Kehitetään ympäristövahinkojen toissijaisia vastuujärjestelmiä.</i></p>	<p>YM/Mikkonen (laajapohjainen työryhmä)</p>	<p>OM, VM, TEM</p>	<p>HE kevät 2022</p>

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen Tavoitteena on kehittää laki vastaamaan muuttuneita ja tulevaisuuden toimintaympäristön muutoksia. Tavoitteena on myös yksinkertaistaa suunnittelujärjestelmää, kehittää rakentamisen ohjausta ja selkeyttää laissa säädettyjä tehtäviä. Hallitusohjelman mukaan uudistuksen päätavoitteita ovat hiilineutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä rakentamisen laadun parantaminen ja digitalisaation edistäminen. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 3.1, tavoitteen 1 keino: Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus. Ks. myös toimintasuunnitelman luku 3, tavoitteen 4 keino: Vähähiilisen rakentamisen tiekartan toimeenpano ja rakennuslain toimialakohtainen suunnitelma.</i>	YM/Mikkonen (parlamentaarinen seurantaryhmä, työryhmä ja sidosryhmäforum) YM014:00/2018	LVM, STM, VM, MMM	HE syksy 2021
Asumisoikeuslain uudistus Uudistetaan asumisoikeusjärjestelmää niin, että vahvistetaan kohtuuhintaisuutta, läpinäkyvyyttä ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia. Uudistetaan asukasvalintaa. <i>Hallitusohjelman luku 3.1.1 tavoite 2: Tuetaan kestävää kaupunkikehitystä ja lisätään asuntorakentamista kasvavilla kaupunkiseuduilla.</i>	YM/Mikkonen (virkamiestyöryhmä) YM020:00/2019		HE syksy 2020, voimaan vuoden 2022 alusta
Yhteishallintolain uudistus Vahvistetaan vuokralaisten asemaa uudistamalla laki yhteishallinnosta vuokrataloissa. <i>Hallitusohjelman luku 3.1.1 tavoite 2: Tuetaan kestävää kaupunkikehitystä ja lisätään asuntorakentamista kasvavilla kaupunkiseuduilla.</i>	YM/Mikkonen		HE kevät 2022, voimaan vuoden 2023 alusta
Jätelain muutos EU:n jätessäädöspaketin toimeenpano. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/851 jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta, direktiivi (EU) 2018/852 pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY muuttamisesta, direktiivi (EU) 2018/850 kaatopaikoista annetun direktiivin 1999/31/EY muuttamisesta, direktiivi (EU) 2018/849 romujoneuvoista annetun direktiivin 2000/53/EY, paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista annetun direktiivin 2006/66/EY ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2012/19/EU muuttamisesta. <i>Hallitusohjelman luku 3.1 tavoite 6: Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.</i>	YM/Mikkonen (työryhmä)		HE kevät 2020
Kertakäyttömuoveja koskevan direktiivin toimeenpano Pannaan toimeen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/904 tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä. Toteutetaan muovitiekarttaa. <i>Hallitusohjelman luku 3.1 tavoite 6: Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.</i>	YM/Mikkonen	TEM	HE kevät 2021

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
<p>Rakennetun ympäristön valtakunnallinen rekisteri ja tietopalusta</p> <p>Luodaan rakennetun ympäristön valtakunnallinen, digitaalinen rekisteri ja tietopalusta, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat. Rakennetun ympäristön digitaalisesta rekisteristä ja tietopalustasta ei ole tällä hetkellä voimassa olevaa lainsäädäntöä. Tavoitteena on, että rakennettu ympäristö on mallinnettu yhtenäisesti ja prosessit tukeutuvat yhteisiin tietomalleihin ja hyvin hallittuihin yhteentoimiviin tietovarantoihin. Yhteisen tiedon varaan voidaan luotettavasti rakentaa palveluja ja liiketoimintaa. Hanke on laaja vaadittavine selvityksineen ja arvioineineen, lopputuloksena rakennetun ympäristön tiedon tuottamisesta, säilyttämisestä, ylläpidosta ja luovuttamisesta säädellään lailla.</p> <p><i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 3.1, tavoitteen 1 keino: Luodaan rakennetun ympäristön valtakunnallinen rekisteri ja tietopalusta.</i></p>	YM/Mikkonen	MMM, VM	HE syyskuu 2021

4 Suomi kokoaan suurempi maailmalla

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
–	–	–	–

5 Turvallinen oikeusvaltio Suomi

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Asiakkaan aseman parantaminen henkilöön kohdistuvien palvelujen virhe- ja viivästystilanteissa Ajantasaistetaan kuluttajansuojaa henkilöön kohdistuvien palvelujen osalta. Lisäksi arvioidaan asiakkaan oikeussuojakeinoja julkisyhteisöjen rahoittamissa henkilöön kohdistuvissa palveluissa. <i>Hallitusohjelman luku 3.3.1 tavoite 2: Toimivat oikeusprosessit ja oikeusturva.</i>	OM/Henriksson (työryhmä)	STM, OKM, TEM	HE:n aikataulu avoin, sote-kytkös
Seksuaalirikosten sääntelyn kokonaisuudistus Tavoitteena on uudistaa seksuaalirikoksia koskeva sääntely siten, että se muodostaa selkeän ja johdonmukaisen kokonaisuuden, jossa turvataan seksuaalisen itsemääräämisoikeuden ja oikeusturvan toteutuminen sekä kansainvälisten velvoitteiden noudattaminen. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 5.1, tavoitteen 4 keino: Toteutetaan seksuaalirikoslain kokonaisuudistus.</i>	OM/Henriksson (työryhmä) OM007:00/2019		HE kevät 2021
Maalittaminen ja syyteoikeus Tavoitteena on puuttua järjestelmälliseen, uhkaavaan maalittamiseen. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 5.1, tavoitteen 4 keino: Toteutetaan toimenpiteitä, joilla puututaan järjestelmälliseen häirintään, uhkailuun ja maalittamiseen.</i>	OM/Henriksson (virkamiesvalmistelu)		HE kevät 2021
Avoimuusrekisteri Avoimuusrekisteristä annetun lain tarkoituksena on päätöksenteon läpinäkyvyyden parantaminen ja sitä kautta epäasiallisen vaikuttamisen torjunta sekä kansalaisten luottamuksen vahvistaminen. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 5.1, tavoitteen 1 keino: Säädetään avoimuusrekisteri.</i>	OM/Henriksson	VM	HE syys 2021
Julkisuuslain muuttaminen HE julkisuuslain muuttamisesta. Arvioidaan ja valmistellaan tarpeelliset muutokset julkisuuslain soveltamisalaan julkisomisteisten yhtiöiden ja julkisen hallintotehtävän hoitamisen osalta sekä ajantasaistetaan sääntely muiltakin osin (mm. digitalisointikehityksen asettamat vaatimukset). <i>Hallitusohjelman luku 3.3.1 tavoite 1: Toimiva demokratia sekä laadukas lainsäädäntö, joka edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista.</i>	OM/Henriksson	OKM, VM	HE kevät 2022
Ahvenanmaan itsehallintolaki Ahvenanmaan itsehallintolain kokonaisuudistus, jonka valmistelu aloitettu jo edellisellä hallituskaudella. <i>Hallitusohjelman luku 3.3.1 tavoite 1: Toimiva demokratia sekä laadukas lainsäädäntö, joka edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista.</i>	OM/Henriksson (virkatyö) OM046:00/2018		HE syys 2020

21

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
HE poikkeusoloihin varautumista rahoitusmarkkinoilla koskevan lainsäädännön uudistamisesta Rahoitusalan varautumislainsäädäntöä täsmennetään siten, että yhteiskunnan kannalta elintärkeiden rahoitusmarkkinapalveluiden jatkuvuus turvataan kansallisin varajärjestelyin myös vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 5, tavoitteen 2 keino: Varautuminen vakaviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin rahoitusallalla.</i>	VM/Kulmuni		HE 2020
Puolustusvoimien kiinteistöjen hallintaa koskeva uudistus Perustetaan Puolustuskiinteistöt ja säädetään sen velvoitteista lailla. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 5.2, tavoitteen 1 keino: Perustetaan Puolustuskiinteistöt.</i>	VM, Paatero VM104:00/2019	PLM	HE kevät 2020, voimaan 2021 alussa
Pelastustoimen järjestämislaki Pelastustoimen siirtäminen kuntien vastuulta maakuntien vastuulle. <i>Hallitusohjelman luku 3.3. tavoite 2: Turvallisuuden tunne vahvistuu ja turvallisuusviranomaisten toimintakyky varmistetaan. Ks. myös hallitusohjelman luku 3.6.1 Sosiaali- ja terveystieteiden rakenneuudistus.</i>	SM/Ohisalo		Aikataulu täsmentyy myöhemmin; yhteensovitetaan sosiaali- ja terveystoimen järjestämislain valmisteluajataulun kanssa
Pelastuslain uudistaminen Pelastuslaki uudistetaan esiselvityksen pohjalta. Esiselvitys valmis vuoden 2020 loppuun mennessä. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 5 tavoite 2 keino: Uudistetaan pelastuslaki.</i>	SM/Ohisalo		HE 2022
Arpajaislain uudistaminen Selvitetään arpajaislain uudistamistarpeita erityisesti rahapelaamisesta aiheutuvien haittojen ehkäisyn ja vähentämisen edelleen tehostamiseksi. Lisäksi selvitetään lainsäädännöllisiä keinoja, joilla voitaisiin tukea Veikkaus Oy:n toimintaedellytyksiä Kanavointikykyisen yksinoikeusjärjestelmän vahvistamiseksi. <i>Hallitusohjelman luku 3.3. tavoite 3: Demokratia osallisuus ja luottamus yhteiskunnan instituutioihin vahvistuvat. Hallitus toteuttaa hallituskauden alussa arpajaislain uudistuksen toisen vaiheen.</i>	SM/Ohisalo		Aikataulu tarkentuu valmistelun kuluessa

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Kansainvälistä suojelua saavien perheen yhdistämisen edistäminen Tavoitteena on laatia hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamiseksi niin, että toteutetaan tarvittavat lainsäädäntömuutokset ulkomaalaislakiin alaikäisten perheenkokoajien perheen yhdistämisen edistämiseksi oleskeluluvan edellytyksenä olevaa toimeentuloedellytyksen soveltamista rajaamalla. Hallituksen toimintasuunnitelman luku 5, tavoite 3: Demokratia, osallisuus ja luottamus yhteiskunnan instituutioihin vahvistuvat.	SM/Ohisalo	UM	HE syysy 2020
Ihmiskaupan uhrien auttaminen HE laiksi ihmiskaupan uhrien auttamisesta. Koko-naan uusi laki, johon kootaan säännökset ihmis-kaupan uhrien auttamisesta muun muassa vastaanottolaista (746/2011) ja kotoutumislaita (1384/2010) sekä päivitetään muun muassa ulkomaalaislakia (301/2004) ja rikoslakia, sekä sisällytetään viittaukset sote-lainsäädäntöön. Lakiin sisällytetään säännökset myös ihmiskaupan uhrien tuetusta ja turvallisesta asumisesta. Hallituksen toimintasuunnitelman luku 5.1, tavoitteen 4 keino: Ihmiskaupan uhrien asemaa parannetaan.	STM (työryhmä)	SM, OM, TEM	
Translainsäädäntö Säädetään itsemääräämisoikeutta kunnioittava laki sukupuolen vahvistamisesta. Vaatimus lisääntymiskyvyttömyydestä poistetaan ja lääketieteelliset hoidot eriytetään juridisen sukupuolen korjauksesta. Sukupuolen voi hakemuksesta saada vahvistetuksi täysi-ikäinen henkilö, joka esittää perustellun selvityksen siitä, että hän kokee pysyvästi kuuluvansa vahvistettavaan sukupuoleen. Oikeudellisen sukupuolen vahvistamiselle tulee harkinta-aika. Muutoksilla saatetaan lainsäädäntö vastaamaan Euroopan ihmisoikeussopimusta ja perusoikeuksia. Uudistuksella on vaikutuksia ensisijaisesti STM:n, OM:n ja VM:n hallinnon alan lainsäädäntöön. Uudistuksella on läheinen liittymäkohta vanhemmuuslakiin ja sukupuolineutraalin henkilötunnuksen käyttöönottoon, jotka on kirjattu hallitusohjelmaan. Hallitusohjelman luku 3.3.1 tavoite 3: Vahvistetaan yhteiskunnan eheyttä.	STM/Kiuru STM034:00/2019	OM, VM	HE 2020

6 Elinvoimainen Suomi

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Valtion sähköinen tunnistaminen HE valtion sähköiseen tunnistamiseen liittyvän lainsäädännön uudistamiseksi. Taataan kaikille suomalaisissa palveluissa asioiville henkilöille vahva tunnistusväline, jolla voi myös asioida rajat ylittävissä palveluissa EU:n eIDAS-asetuksen mukaisesti. <i>Hallitusohjelman luku 3.4 tavoite 3: Suomi tunnetaan teknologisen kehityksen, innovatiivisten hankintojen ja kokeilukulttuurin edelläkävijänä.</i>	VM/Paatero VM:009:00/2019	LVM, SM	HE syksy 2020
Alueellistamislainsäädännön uudistaminen Uudistetaan alueellistamislainsäädäntö vuoden 2019 loppuun mennessä laadittavan strategian puitteissa. Koskee mm. valtion yksiköiden ja toimintojen sijoittamista koskevasta toimivallasta annettuja säädöksiä. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 6, tavoitteen 2 keino: Alueellistamislainsäädännön uudistaminen.</i>	VM/Paatero VM151:00/2019	ministeriöt 31.3.2020 mennessä valmisteltavan strategian mukaisesti	Strategiahanke asetettu 25.10.2019, määräaika jatkotyön linjauksille 31.3.2020
Liikenteen verotuksen uudistus Ks. edellä luku 2 sivu 6, osa kestävästä verotuksen tiekarttaa.			
Tieliikenteen puhtaiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen hankinnat Puhtaita ja energiatehokkaita ajoneuvohankintoja koskevan direktiivin (EU) 2019/1161 kansallinen täytäntöönpano edellyttää uuden lain säätämistä (HE tieliikenteen puhtaiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen hankinnoista). Direktiivin myötä julkisille hankinnoille asetetaan vähimmäisosuus käyttää puhtaita ajoneuvoja. <i>Hallitusohjelman luku 3.4.1 tavoite 2: Vähäpäästöinen liikenne.</i>	LVM/Harakka LVM051:00/2019	TEM, VM	HE syksy 2020
Väyläalueiden käytön lupamenettely ja muut ohjauskeinot HE liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain ja ratailain muuttamisesta. Hankkeessa selvitetään lupamenettelyiden ja muiden ohjauskeinojen kehittämistä liittyen väyläalueiden käyttämiseen muihin kuin tie- ja rautatietarkoituksiin, kuten muun infrastruktuurin sijoittamiseen alueille. Tavoitteena on sujuvoittaa menettelyitä ja edistää verkkoinfrastruktuurien rakentamista. <i>Hallitusohjelman luku 3.4.1 tavoite 3: Toimiva viestintä ja tiedonvälitys.</i>	LVM/Harakka LVM082:00/2018		HE kevät 2020

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Sähköisen viestinnän palvelulain uudistus HE sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta. Udistuksessa on tarkoitus panna täytäntöön EU:n audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin (ns. AVMS-direktiivi) ja eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännösten (ns. telepakettidirektiivi) tuomat vaatimukset. Samalla on mahdollista uudistaa myös muuta sähköisen viestinnän sääntelyä. <i>Hallitusohjelman luku 3.4.1 tavoite 3: Toimiva viestintä ja tiedonvälitys.</i>	LVM/Harakka LVM004:00/2019		HE kevät 2020
Taksisääntelyn tarkistus HE liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta. Taksisääntelyn toimivuutta arvioidaan syksyn 2019 aikana yhteistyössä eri viranomaisten kanssa kerättävän tiedon pohjalta. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti taksipalvelujen turvallisuuteen, alueelliseen saatavuuteen, hinnoitteluun ja harmaaseen talouteen. Lainsäädäntöhanke käynnistetään vuoden 2020 alussa arviotyössä tunnistettujen ongelmien korjaamiseksi. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 6.1, tavoitteen 1 keino: Liikennepalvelulain arviointi ja taksiliikenteen korjaustoimet.</i>	LVM/Harakka LVM025:00/2019		HE syksy 2020
Laajakaistarakentamisen tuki HE laajakaistarakentamisen tuesta annetuksi laiksi. Nykyinen laajakaistatukiohjelma päättyi vuoden 2018 lopussa. Tukiohjelman jatkaminen edellyttää uuden lain säätämistä. Tukiohjelma kohdistetaan alueille, joille ei ennen vuotta 2025 ole tulossa kaupallista huippunopeaa laajakaistaa. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 6.1, tavoitteen 3 keino: Laajakaistaohjelman jatkaminen ja paremmin ohjatun laajakaistatukilain luominen.</i>	LVM/Harakka LVM043:00/2019		HE syksy 2020
Meriliikenteen väylämaksu HE väylämaksulain muuttamisesta. Säilytetään meriliikenteen nykyinen väylämaksujärjestelmä, jonka avulla varmistetaan säännöllinen ympäri vuoden tapahtuva merenkulku Suomeen ja Suomesta. Tarkastellaan väylämaksun yksikköhintoja järjestelmän puitteissa. <i>Hallitusohjelman luku 3.4.1 tavoite 1: Toimiva liikenteen infrastruktuuri.</i>	LVM/Harakka LVM052:00/2019	VM	HE syksy 2020

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Poronhoitolain muutos Uudistetaan porojen aiheuttamien vahinkojen arviointia ja korvausta koskevaa lainsäädäntöä. Tavoitteena on turvata arviointi- ja riidanratkaisutoiminnan puolueettomuus, riippumattomuus ja siinä vaadittava asiantuntemus, edistää sovintoratkaisuja sekä vähentää poronmistajien sekä maanomistajien ja haltijoiden välistä vastakkainasettelua. <i>Hallitusohjelman luku 3.4.2 tavoite 3: Kasvua ja työllisyyttä luonnon antimista.</i>	MMM/Leppä MMM024:00/2018		HE syksy 2020
Elintarvikelain kokonaisuudistus Uudistuksen tavoitteena on keventää toimijoiden ja valvontaviranomaisten hallinnollista taakkaa elintarviketurvallisuutta vaarantamatta. Elintarviketalouden elinvoiman ja kannattavuuden edistämiseksi jatketaan edellisellä hallituskaudella alkanutta sääntelyn ja valvonnan sujuvoittamista. Uudistuksella parannetaan elintarvikelain käytettävyyttä jäsentämällä lukuisista muutoksista aiheutunutta hajanaisuutta. Lain uudistamisen yhteydessä arvioidaan myös lain nojalla annetut alemman asteiset säädökset tavoitteena asetusten määrän selvä vähentäminen. Yhdessä elintarvikelain kanssa valmisteltaneen vastaavat muutokset (ml. valvonnan vuosittaisen perusmaksun käyttöönotto) terveydensuojelulakiin yhdessä STM:n kanssa. Uudistuksen eteneminen edellyttää, että ympäristöterveydenhuollon ja aluehallinnon järjestämistä koskevista lainsäädäntömuutoksista on muodostettu selkeä kuva. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 6.2, tavoitteen 2 keino: Toteutetaan elintarvikelain kokonaisuudistus.</i>	MMM/Leppä MMM011:00/2019	YM, STM, TEM	HE 2021 (aikataulu sidoksissa aluehallinnon järjestämiseen)
Elintarvikemarkkinalaki Elinkeinonharjoittajien välisiä elintarvikkeiden ja maataloustuotteiden kauppaa koskevia sopimuksia ja käytäntöjä sääntelevää elintarvikemarkkinalakia (1121/2018) muutetaan siten, että siihen lisätään hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/633 kansallisen täytäntöönpanon edellyttämät säännökset. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 6.2, tavoitteen 2 keino: Viljelijöiden asemaa parannetaan.</i>	MMM/Leppä (työryhmä) MMM016:00/2019	VM, TEM	HE syksy 2020

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Euroopan meri- ja kalatalousrahasto HE laiksi Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa (EMKR) koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta. Hallitusohjelman kotimaisen kalan edistämishjelma tähtää kalatalouden arvoketjun kehitys- ja kasvumahdollisuuksien maksimaaliseen hyödyntämiseen. Tavoiteltujen vaikutusten ja tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisen kannalta EMKR:n mukainen EU-osarahoitteinen kansallinen ohjelma on keskeisessä asemassa yhdessä hallitusohjelman kansallisen rahoituksen kanssa. EU-tasolla rahoituskehysratkaisusta riippuvainen EMKR-asetus valmisteilla (arvio hyväksymisestä kevät 2020). <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 6.2, tavoitteen 3 keino: Laaditaan kotimaisen kalan edistämishjelma.</i>	MMM/Leppä (työryhmä ja valmisteluryhmät) MMM028:00/2019		HE syksy 2020, kansallinen EMKR-toimintaohjelma käynnissä 2022
Huoneistotietojärjestelmän (HTJ) toinen vaihe Jatketaan HTJ:n kehittämistä vastaamaan entistä paremmin asuntokaupan, luotonannon ja taloyhtiöiden tarpeita. Taloyhtiötä ja osakkeilla hallittavaa huoneistoa koskevan tiedon saatavuutta ja tasalaatuisuutta parannetaan. Taloyhtiötä koskevien taloudellisten ja teknisten tietojen vakioidusta sisällöstä ja saatavilla pitämisestä digitaalisessa muodossa sekä tiedonsaantioikeuksista säädetään lailla. Muutos koskisi noin 2,5 miljoonaa asunto-osakkeen omistajaa ja 100 000 taloyhtiötä. Lisäksi selvitetään järjestelmän palveluiden ulottamista asumisoikeusasuntoihin ja osakehuoneistojen kauppahintatietoihin. <i>Hallitusohjelman luku 3.1.1 tavoite 1: Rakennetaan hiilineutraalia yhteiskuntaa ja parannetaan rakentamisen laatua. Lisäksi hallitusohjelman luku 3.4. tavoitteet 1 ja 3.</i>	MMM/Leppä (työryhmä/-ryhmiä) MMM045:00/2016	YM, OM, VM, TEM	HE 2021–2022
HE laiksi alueiden kehittämisen ja rakennerrahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta Maakuntien liittojen rooli aluekehitysviranomaisena jatkuu ja niillä on keskeinen merkitys aluekehityksen ja yhteistyön edistäjänä. Maakuntien liitoille kohdennetaan nopeasti ja joustavasti hyödynnettävää aluekehitysrahoitusta. <i>Hallitusohjelman luku 3.4 tavoite 2: Suomen menestystä rakennetaan alueiden ja kaupunkien vahvuuksien ja erityispiirteiden ympärille eri toimijoiden yhteistyöllä.</i>	TEM TEM036:00/2019		HE 51/2019 vp annettu 10.10.2019 Hyväksytty eduskunnassa 26.11.2019: EV 38/2019 vp Laki (1550/2019) tullut voimaan 1.1.2020

7 Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Työn perusteella myönnettävien oleskelulupien kokonaisuudistusta koskeva lakihanke Hallitusohjelmassa todetaan, että Suomi tarvitsee aktiivista työperäistä maahanmuuttoa. Hallituksen tavoitteena on lisätä osaajien työperäistä maahanmuuttoa. Tarkoituksena on varmistaa työperusteisten oleskelulupien nopea ja sujuva käsittely tavoitteena keskimäärin kuukauden käsittelyaika. Lakihankkeessa arvioidaan tarvittavat lakimuutokset koskien fast track-menettelyitä, työnantajan roolin vahvistamista prosessissa, akkreditoitujen työnantajien mallia, viranomaisten tietojensaanti- ja siirto-oikeuksia, lainsäädännössä olevia prosessuaalisia esteitä, jotka hidastavat lupamenettelyiden nopeuttamista sekä lupamenettelyiden automatisaatiota. Lakihankkeen tueksi on käynnistetty kansainvälinen vertailu muiden maiden malleista. <i>Hallitusohjelman luku 3.5 tavoite 3: Sopimisella vakautta ja luottamusta työmarkkinoille/Työperäinen maahanmuutto ja ulkomaiset osaajat.</i>	TEM/Haatainen TEM007:00/2020	SM	Hanke asetetaan tammikuussa 2020, HE valmis kevät 2021
Opiskelijoiden ja tutkijoiden Suomeen tuloa ja jäämistä sujuvoittava lakihanke Hallitusohjelman mukaan tarkoituksena on helpottaa ulkomaalaisten tutkijoiden, Suomessa opiskelevien ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden sekä heidän perheidensä maahan jäämistä uudistamalla lupakäytäntöjä, sujuvoittamalla oleskelulupaprosesseja sekä vahvistamalla korkeakoulujen ja työelämän vuorovaikutusta. Opiskelijoille myönnetään oleskelulupa koko tutkinnon suorittamisen ajaksi ja valmistumisen jälkeen sitä pidennetään kahteen vuoteen. Hankkeessa arvioidaan tarvittavat lakimuutokset koskien oleskeluluvan myöntämistä opintojen ajaksi, Suomeen jäämistä helpottamista opintojen päättymisen jälkeen, korkeakoulujen roolin vahvistamista lupaprosessissa sekä lainsäädännössä olevia prosessuaalisia esteitä, jotka hidastavat lupamenettelyiden nopeuttamista. <i>Hallitusohjelman luku 3.5 tavoite 3: Sopimisella vakautta ja luottamusta työmarkkinoille/Työperäinen maahanmuutto ja ulkomaiset osaajat.</i>	TEM/Haatainen TEM008:00/2020	SM, OKM	Hanke asetetaan helmikuussa 2020, HE valmis kevät 2021

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
<p>Kausityöntekijöiden asemaa koskeva lakihanke Hallitusohjelman mukaan varmistetaan kausityöntekijöiden työperusteisten oleskelulupien riittävän nopea käsittely yritysten työvoimatarpeen turvaamiseksi. Parannetaan kausityöntekijöiden mahdollisuuksia vaihtaa työnantajaa. Varmistetaan, että Suomeen töihin tulevat saapuvat maahan työntekoon tarkoitettulla luvalla. Ulkomaisten ei-työsuhteisten kausityöntekijöiden asema turvataan lainsäädännön keinoin (esimerkiksi marjanpoimijat). Lakihankkeessa arvioidaan mahdollisuudet muuttaa kausityölakia voimassa olevan kausityödirektiivin puitteissa ja valmistellaan hallituksen esitys eduskunnalle. Ei-työsuhteisia kausityöntekijöitä koskeva sääntely sijoitetaan joko kausityölakiin tai erillissäädökseen. Uudistuksissa otetaan huomioon ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön torjunta.</p> <p><i>Hallitusohjelman luku 3.5 tavoite 3: Sopimisella vakautta ja luottamusta työmarkkinoille/Työperäinen maahanmuutto ja ulkomaiset osaajat.</i></p>	<p>TEM/Haatainen</p> <p>TEM009:00/2020</p>	SM	<p>Hanke asetetaan tammikuussa 2020, HE valmis syksyllä 2020</p>
<p>Kotoutumislain kokonaisuudistus Kokonaisuudistus perustuu seuraavaan: Eduskunta hyväksyi 23.1.2019 tarkastusvaliokunnan mietinnön (O 10/2017) pohjalta kannanoton (kirjelmä EK 35/2018 vp) kotouttamisen toimivuudesta: 1. Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii kokonaisvaltaisen toimenpideohjelman kotouttamistoimien uudistamistarpeesta ja toteutettavista uudistuksista. Toimenpideohjelma tulee antaa selontekona eduskunnalle vuoden 2020 loppuun mennessä. 2. Eduskunta edellyttää, että hallitus uudistaa kotoutumislain kokonaisuudessaan ja tarvittavan muun lainsäädännön selonteon eduskuntakäsittelyn pohjalta. Toimenpideohjelma selontekona 2020 loppuun mennessä eduskunnalle. Aikataulu riippuu osin eduskunnan selonteon käsittelyaikataulusta ja siitä, millaisia muutoksia säännöksiin edellytetään.</p> <p><i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 7, tavoitteen 3 keino: Kotouttamistoimien toimenpideohjelman laatiminen</i></p>	<p>TEM/Haatainen</p> <p>TEM100:00/2019</p>	OKM, STM, SM	HE aikaisintaan 2022

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Yhteistoimintalain kokonaisuudistus Yhteistoimintalaki uudistetaan kokonaisuudessaan siten, että se edistäisi nykyistä paremmin työnantajan ja henkilöstön välistä vuorovaikutusta sekä aitoa, luottamukseen perustuvaa yhteistoimintaa. Lain valmistelussa otetaan huomioon hallitusohjelman kirjaukset muun muassa hallintoedustuslain henkilöstön edustusta koskevien säännösten siirrosta yhteistoimintalakiin. Esitystä valmistelee kolmikantainen työryhmä, jonka toimeksianto päättyy 31.3.2020. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 7, tavoitteen 3 keino: Valmistellaan työelämän uudistuksia kolmikantaperiaatteella.</i>	TEM/Haatainen (kolmikantainen työryhmä) TEM041:00/2018		HE vuodenvaihte 2020–2021
Vuosilomalain kokonaisuudistus Tavoitteena on saada aikaiseksi selkeämpi, helpommin sovellettavissa oleva vuosilomalaki, jota sovelletaan sekä työ- että virkasuhteissa. Kolmikantainen työryhmä aloittaa valmistelun syksyllä 2020. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 7, tavoitteen 3 keino: Valmistellaan työelämän uudistuksia kolmikantaperiaatteella.</i>	TEM/Haatainen (kolmikantainen työryhmä)	STM, VM	HE 2022
Yksilöllisen työnhaun tuen malli Työttömyysturvaa ja työttömien palveluita uudistetaan tukemaan paremmin työnhakua ja työllistymistä. Yksilölliseen työllistymissuunnitelmaan perustuvat palvelut ja tehokas työnhaku alkavat mahdollisimman pian työnhakijaksi ilmoittautumisen jälkeen. <i>Hallitusohjelman luku 3.5, tavoite 1: Aktiivisilla toimilla kohti korkeaa työllisyyttä</i>	TEM/Haatainen (työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä, palkkatuki- ja etuudet -alatyöryhmä) TEM102:00/2019		HE syksy 2020
HE julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta Palkkatuen uudistaminen. Tavoitteena on kytkeä osaamisen kehittäminen nykyistä tiiviimmin palkkatukeen. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 7, tavoitteen 1 keino: Lisätään merkittävästi palkkatuen käyttöä yrityksissä.</i>	TEM/Haatainen (työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä, palkkatuki- ja etuudet -alatyöryhmä) TEM074:00/2019		HE syksy 2020, voimaantulotavoite 1.1.2021
HE rekrytointitukikokeilusta Tavoitteena on tukea pk-yritysten kasvua rekrytointitukikokeilulla, jolla edistetään kohtaantoa ja alennetaan työttömien rekrytointikynnystä pk-yrityksiin. Tavoitteena on myös madaltaa yksinyrittäjän riskiä ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 7, tavoitteen 1 keino: Tuetaan pk-yritysten kasvua toteuttamalla rekrytointikokeilu työttömien palkkaamiseksi.</i>	TEM/Haatainen (työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä, palkkatuki- ja etuudet -alatyöryhmä) TEM078:00/2019		HE syksy 2020 voimaantulotavoite 1.1.2021

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Työllisyyden kuntahankkeet – kuntien järjestämismisvastaan vahvistaminen TE-palveluissa Tavoitteena siirtää TE-palvelun tehtäviä ja toimivaltaa valtiolta kunnille/kaupungeille vaiheistettusti siten, että keväällä 2020 jatkettaisiin ja laajennettaisiin 2018 lopussa päättyneitä alueellisia työllisyyskokeiluja. Keväällä 2021 puolestaan käynnistettäisiin laajempia kaupunkikohtaisia kasvu ja työllisyysohjelmia. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman kohta 7, tavoitteen 1 keino: Työvoimapalveluita uudistetaan tukemaan nopeaa uudelleen työllistymistä. Kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestämisessä vahvistetaan.</i>	TEM/Haatainen (työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä) TEM060:00/2019	VM, STM, OKM	HE kevät 2020 (alueellinen työllisyyskokeilu)
Työttömyysturvain ja aikuiskoulutustuesta annetun lain mukaisten etuuksien uudistaminen Työttömyysturvain ja aikuiskoulutusetuuksista annetun lain mukaisia etuuksia uudistetaan tavoitteena parantaa järjestelmien luotettavuutta, kattavuutta ja ymmärrettävyyttä. Kokonaisuus sisältää useita lakihankkeita, joilla tuetaan hallituksen työllisyystavoitetta ja joiden sisältö ja aikataulut täsmentyvät kolmikantaisen valmistelun aikana. Keskeistä on muun muassa etuuksien uudistaminen siten, että etuudet eivät muodosta esteitä osittaiselle työllistymiselle ja siten, että eri tavoin toteutuva työn osittaisuus ei tuottaisi erilaista turvaa etuudensaajien välillä sekä siten, että muutokset tukisivat työuran aikaista osaamisen ylläpitoa. Kokonaisuudessa huomioidaan sosiaaliturvan uudistamista koskevan hankkeen tavoitteet, mutta hankkeen puitteissa on mahdollista toteuttaa muutoksia sosiaaliturvan uudistamisen kokonaisuudesta erillään ja sen aikataulua nopeammassa aikataulussa. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 7, tavoitteen 1 keino: Valmistellaan työttömyysturvan ja työttömien palveluiden uudistus.</i>	STM/Pekonen	TEM, VM, OKM	2019–2023
Perhevapaaudistus Uudistetaan perhevapaita vanhemmuuden ja tasa-arvon lisäämiseksi sekä tukemaan perheen ja työelämän parempaa yhteensovittamista. Lisäksi tavoitteena on erilaisten perheiden pa-rempi huomioiminen. Hanke sisältää muutoksia useisiin lakeihin, sisältö tarkentuu työryhmässä. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 7, tavoitteen 2 keino: Perhevapaaudistus.</i>	STM/Pekonen	TEM, VM, OKM	HE kevät 2021

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Kuntoutuskomitean ehdotusten toteutus Sisältää useita lakihankkeita. Kuntoutuskomitean ehdotusten läpikäyminen ja aikatauluttaminen tiekartaksi. Lakiesityksiä on tarkoitus antaa pitkin hallituskautta sitä mukaa kun ne valmistuvat. Liittymäpintoja sosiaali- ja terveydenhuoltouudistukseen, sosiaaliturvan uudistamiseen sekä työllisyyden edistämiseen. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 7, tavoitteen 1 keino: Uudistetaan kuntoutusjärjestelmää kuntoutuskomitean ehdotusten pohjalta.</i>	STM/Pekonen, Kiuru	TEM, OKM, VM	2019–2023 (2019–2027)

8 Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Vanhusasiavaltuutetun tehtävän perustaminen Selvitetään ja valmistellaan vanhusasiavaltuutetun tehtävän perustamisen edellyttämät lainsäädäntömuutokset <i>Hallitusohjelman luku 3.6, tavoite 3: Ikäystävällisyyden edistäminen.</i>	OM/Henriksson (työryhmä)	STM	HE syksy 2020
Sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) rakenneuudistus Sote-järjestämisvastuun siirto, maakuntien perustaminen, rahoitus, omaisuuden ja henkilöstön siirto, voimaansano ml. pelastustoimi, noin 40 lakia. Lisäksi valmistellaan tähän liittyen ns. Sote II -paketina sote-tehtävälakien muutokset (noin 100 lakia). VM:llä vastuu itsehallintohallintolain, rahoituslainsäädännön (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja ns. maakuntien rahoituslaki), henkilöstön ja omaisuuden siirtoja koskevan lainsäädännön valmistelusta. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman kohta 8.1: Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistus.</i>	STM/Kiuru (sote-ministeri-ryhmä, virkamies-valmisteluryhmiä)	VM, SM	Vaalikauden aikana, aikataulu tarkentuu erilliselvityksien valmistuttua Sote I: HE syksy 2020
Monikanavarahoituksen purkaminen Monikanavarahoituksella on yleisesti tarkoitettu sairaanhoitovakuutusta, josta rahoitetaan nykyisellään Kelan korvaamia matkoja, lääkkeitä, kuntoutusta ja sairaanhoidon korvauksia. Sairaanhoitovakuutusta rahoittavat tällä hetkellä valtio ja palkansaajat. Työryhmän tarkoituksena on pohtia mahdollisia rahoituksen insentivejä näiden osalta tuleville maakunnille. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman kohta 8.1: Monikanavarahoituksen purkaminen.</i>	STM/Pekonen	VM	Aikataulu tarkentuu valmistelun yhteydessä
Sosiaaliturvan uudistaminen Sosiaaliturvan uudistamista varten asetetaan parlamentaarinen komitea kattaen kaksi hallituskautta. Tavoitteena on edetä portaittain ja uudistaa lainsäädäntöä komitean työkauden aikana, ei pelkästään lopuksi. Komitean työsuunnitelma, välitavoitteet ja aikataulut. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman kohta 8.2: Hallitus käynnistää sosiaaliturvuudistuksen.</i>	STM/Pekonen	TEM, VM, OKM, YM, OM	2019–2027

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien yhdistäminen Valmistellaan uudistus Eläkejärjestelmien erillisyyss-työryhmän ehdotusten pohjalta. Laajapohjainen STM:n ja VM:n asettama työryhmä laatii hallituksen esitysluonnoksen. Kysymys on julkisen hallintotehtävän hoidon siirrosta yksityiselle toimijalla. Siirto koskee yli 400 000 kunta-alan työntekijän lakisääteisten työeläkkeiden hoitoa. Siirtyvä varallisuus on noin 60 miljardia euroa. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman kohta 8.2, tavoitteen 1 keino: Ikäihmisten toimeentulon turvaaminen ja köyhyyden vähentäminen.</i>	STM/Pekonen STM048:00/2019	VM VM113:00/2019	HE syksy 2022
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista Uudistetaan asiakasmaksulakia tavoitteena hoidon esteiden poistaminen ja terveyden tasa-arvon lisääminen muun muassa maksuttomuutta laajentamalla ja kohtuullistamalla maksuja. Muutokset kohdistuisivat laajasti julkisia sosiaali- ja terveyspalveluja käyttäviin henkilöihin, ja niillä lisättäisiin asiakkaiden yhdenvertaisuutta eri kuntien välillä, vähennettäisiin eriarvoisuutta ja kavennettaisiin terveys- ja hyvinvointieroja. Muutokseen on varattu rahoitusta 45 miljoonaa euroa, joka korvataan kuntien valtionosuuksissa. <i>Hallitusohjelman luku 3.6 tavoite 1: Hyvinvoinnin edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen.</i>	STM/ Kiuru STM079:00/2019		HE kevät 2020
Itsemääräämisoikeutta koskeva lainsäädäntö (potilas- ja asiakslait) Tarkoituksena on vahvistaa lainsäädännöllä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen käyttäjien itsemääräämisoikeutta sekä ehkäisemällä ennalta ja vähentämällä niiden tilanteiden syntyä, joissa rajoitustoimenpiteitä joudutaan käyttämään, sekä säätää kattavasti rajoitustoimenpiteiden käytöstä silloin kuin niitä välttämättömyyssistä joudutaan käyttämään. Tällä turvataan perus- ja ihmisoikeuksia, parannetaan kansalaisten oikeusturvaa ja luottamusta sekä palveluiden laatua ja saatavuutta. Hanke liittyy useaan hallinnonalaan (STM, OM, SM, VM). <i>Hallitusohjelman luku 3.6 tavoite 1: Hyvinvoinnin edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen.</i>	STM /Kiuru (työryhmä) STM074:00/2018	STM, OM, SM, VM	2021–2022

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Terveydenhuoltolain muuttaminen Tiukennetaan hoitotakuuta perusterveydenhuollossa niin, että jatkossa kiireettömässä tapauksessa hoitoon pääsee viikon (7 vuorokauden) sisällä hoidon tarpeen arvioinnista. Tavoitteena on vahvistaa terveydenhuollon peruspalveluja ja parantaa palvelujen saatavuutta. Nykyinen hoitoon pääsyn määräaika kiireettömässä perusterveydenhuollossa on 3 kuukautta, minkä väestö kokee pääosan liian pitkäksi. Nopeammalla palveluihin pääsillä voidaan ehkäistä ongelmien kasautumista ja pitkittymistä ja vähentää erityistason palveluiden tarvetta. Uudistuksen välittömät vaikutukset kohdistuisivat laajalti sosiaali- ja terveyspalveluja käyttäviin asiakkaisiin, sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotantoon sekä valtion ja kuntien talouteen. Uudistus liittyy Tulevaisuuden sote-keskus -kehittämisohjelmaan ja se kytkeytyy myös sote-rakennemuutoksen valmisteluun. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 8, tavoitteen 4 keino: Hoitotakuun tiukentaminen perusterveydenhuollossa.</i>	STM /Kiuru (virkamiesvalmistelu) STM074:00/2019		HE kevät 2020
Hoivahenkilöstön mitoitus Säädetään hoivahenkilöstön sitovasta vähimmäismitoituksesta ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä. (Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain 15 ja 20 §:n muuttaminen ja 20 §:n väliaikainen muuttaminen.) Lailla säädettäisiin iäkkään henkilön palvelutarpeen selvittämisessä ja arvioinnissa käytettävästä yhtenäisestä kansallisesta arviointi- ja seurantamittaristosta (RAI-mittaristo). Lisäksi säädettäisiin iäkkäiden henkilöiden pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon toimintayksiköissä noudatettavasta henkilöstömitoituksesta, siihen laskettavasta henkilöstöstä, mitoituksen laskentamallista sekä mitoituksen vaiheittaisesta voimaantulosta. Henkilöstön vähimmäismitoitus olisi 0,7 työntekijää asiakasta kohti. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 8 tavoite 3: Ikäystävällisyyden edistäminen.</i>	STM /Kiuru STM070:00/2019		HE kevät 2020, tavoiteltu voimaantuloaika 2020

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Vanhusten palvelut Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain muuttaminen (vanhuspalvelulaki) ja sosiaalihuoltolain muuttaminen. Iäkkäiden palvelujen uudistamisen työryhmän ehdotusten pohjalta valmisteltava HE vanhuspalvelulain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta. Tavoitteena on, että terveiden elinvuosien määrä lisääntyy, toimintakyky paranee ja palvelut toimivat oikea-aikaisesti ja tehokkaasti. Ympäri vuorokautisen hoivan rinnalla vahvistetaan kotihoidon resursseja ja laatua. Asiaa valmistelevalle työryhmälle toimikautsi päättyy 31.12.2019. Jatkovalmistelu tehdään lausuntokierroksen jälkeen keväällä 2020. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 8 tavoite 3: Ikäystävällisyyden edistäminen.</i>	STM/Kiuru		HE 2020
Lastensuojelulain uudistaminen Säädetään lastensuojelun sosiaalitoimikijöiden asiakasmitoitus ja turvataan erityistä tukea tarvitsevien lasten moniammatilliset palvelut. Valmistelu tehdään lastensuojelun vaativan sijaishuollon uudistamistyöryhmän ehdotusten pohjalta. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman kohta 8, tavoitteen 2 keino: Säädetään asteittain kiristyyvä vähimmäishenkilöstömitoitus lastensuojeluun.</i>	STM/Kiuru		HE 2021 (jatkuu seuraavalla vaalikaudella), voimaantulotavoite 2022 ja 2024
Lääkelain vaiheittainen kokonaisuudistus Uudistukseen sisältyy useita lakihankkeita, ml. viime hallituskaudella rauenneet, apteekkeja koskevat hallituksen esitykset ja STM:n <i>raporttiin 2019:5</i> sisältyvän lääketiekartan toimeenpano. Lääkehuollon kokonaisuutta uudistetaan pitkäjänteisesti tiekartan suuntaviivojen mukaisesti. Tavoitteena on parantaa lääkehuollon kustannustehokkuutta varmistaen lääketurvallisuus ja neuvonta sekä palveluiden sujuvuus, saatavuus ja saavutettavuus. Osana uudistusta apteekkialan laajemman uudistustyön pohjaksi tehdään hallituskauden aluksi selvitys, jonka on muodostettava kattava kuva lääkkeen vähittäishinnan muodostumisesta ja vähittäisjakelusta. Selvityksen pohjalta arvioidaan mahdollisuudet laajentaa apteekkien omistajapohjaa. Lisäksi lakihankkeiden tarkoituksena on EU-säädöksistä ja EU-oikeudesta johtuvien velvoitteiden kansallinen täytäntöönpano. uudistuksella on suuri merkitys Suomen lääkejakelelle, lääkkeiden saatavuudelle, lääkitysturvallisuudelle ja huoltovarmuudelle. Uudistuksilla on kytköksiä myös sote-uudistukseen. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 8, tavoitteen 4 keino: Lääkehuollon kokonaisuudistus ja apteekkialan uudistaminen.</i>	STM/Pekonen		2020–2023 (jatkuu seuraavalla vaalikaudella)

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
<p>Vammaispalvelulain uudistaminen</p> <p>Vammaisten henkilöiden sosiaalihuollon erityispalveluja koskeva lainsäädäntö uudistetaan säätämällä uusi yhteensovitettu vammaispalvelulaki. Nykyiset vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annettu laki 380/1987 sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annettu laki 519/1977 kumottaisiin. Uudistuksen tavoitteena on toteuttaa vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta ja osallisuutta yhteiskunnassa, tukea vammaisten henkilöiden itsemääräämisoikeutta omaa elämää koskevassa päätöksenteossa sekä turvata yksilöllisen tarpeen mukaiset palvelut. Vammaisen henkilön oma mielipide ja toivomukset sekä yksilöllinen avuntarve ja elämäntilanne otettaisiin entistä vahvemmin huomioon koko asiakasprosessissa. Uudistuksesta aiheutuisi lisäkustannuksia palvelujen kehittämiseksi. Tuloverolain muutoksella (VM) verotuksen invalidivähennyksen poistosta saatava valtion ja kuntien verotulojen lisäys kohdennettaisiin vammaispalvelujen uudistamiseen. Uudistus sisältäisi ehdotuksia uusista toimintatavoista, jotka voivat ajan mittaan vähentää kustannusten kasvupaineita.</p> <p><i>Hallitusohjelman luku 3.6 tavoite 1: Hyvinvoinnin edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen.</i></p>	STM/ Kiuru		HE 2021–2022, voimaantulotavoite 2023

9 Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi

Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Oppivelvollisuuden nostaminen 18 vuoteen ja toisen asteen maksuttomuus HE oppivelvollisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Tavoitteena on korottaa oppivelvollisuuskä 18 ikävuoteen ja varmistaa, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Osana oppivelvollisuutta kehitetään toisen asteen valmistavia koulutuksia ja nivelvaiheen ohjausta helpottamaan siirtymistä toisen asteen koulutukseen. Oppivelvollisuuden laajentaminen edellyttää toisen asteen koulutuksen maksuttomuutta. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 9, tavoitteen 1 keino: Oppivelvollisuusikä 18 ikävuoteen.</i>	OKM/Andersson (projekti- ja seurantaryhmät) OKM032:00/2019		HE budjettiaikataulussa syksy 2020, uudistus voimaan 2021
Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistus Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus 2018 valmistuneen työryhmäehdotuksen ja siitä saadun palautteen pohjalta Uudistuksella pyritään lisäämään järjestelmän joustavuutta ja kannustamaan monipuoliseen, vaikuttavaan, laadukkaaseen ja taiteellisesti korkeatasoiseen toimintaan sekä pitkäjänteiseen tavoitteelliseen kehittämiseen ja uudistamiseen. Samalla pyritään turvaamaan rahoituksen ennustettavuus ja pitkäjänteisyys sekä taide- ja kulttuuripalvelujen alueellinen saatavuus ja saavutettavuus eri väestöryhmille. <i>Hallituksen toimintasuunnitelman luku 9.1, tavoitteen 2 keino: Toteutetaan esittävien taiteiden valtionosuusuudistus.</i>	OKM/Kosonen		HE viimeistään alkusyksy 2020, voimaan 1.1.2022

10 Muut keskeiset lainvalmisteluhankkeet

Valtioneuvoston kanslia			
Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Ministereiden karenssia koskeva lainsäädäntö Säädetään menettelyistä, joilla eturistiriitatilanteita voidaan ehkäistä ja välttää valtioneuvoston jäsenen siirtyessä toisiin tehtäviin.	VNK/Marin		HE syysy 2020

Sisäministeriö			
Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
EU-rahoitusohjelmakauden 2021–2027 sisäasioiden rahastoja koskeva lainsäädäntöhanke Rahoitusohjelmakaudelle 2021–2027 tullaan perustamaan sisäasioiden alalle kolme rahastoa, turvapaikka- ja maahanmuuttorahasto, sisäisen turvallisuuden rahasto ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusväline osana yhdennetyn rajaturvallisuuden rahastoa. Hanke liittyy hallituksen toimintasuunitelman lukuun 4 Suomi kokoaan suurempi maailmalla.	SM/Ohisalo SM021:00/2019	TEM	Hankkeen aikataulu on 3.6.2019–31.12.2020, kansallisen säädöksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021

Valtiovarainministeriö			
Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Tietojohdamisen kehittäminen valtionhallinnossa Lakia Valtiokonttorista ja lakia Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta muutettaisiin siten, että Valtiokonttori ja palvelukeskus tuottaisivat analysointi- ja raportointipalveluja valtion hallinnolle ja valtioneuvostolle päätösten tueksi sekä saisivat tehtävän hoitamisen edellyttämät tiedot muilta palvelukeskuksilta. Toiminnalla edistetään tietopolitiikkaa ja tietojohdamista.	VM/Paatero VM107:00/2019		HE kevät 2020
Julkisten hankintojen kehittämisen tuki HE laiksi Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Julkisten hankintojen kehittäminen säätämällä Hansel Oy:lle oikeus hankintatiedon keräämiseen ja analysointiin sekä mahdollistetaan tehtävä ylläpitää julkisen hallinnon hankintailmoituskanavaa (Hilma). Hallituksen toimintasuunnitelman kohta 10.2: Maailman paras julkinen hallinto.	VM/Paatero VM084:00/2019	TEM	HE 47/2019 annettu 10.10.2019, voimaantulon arvio 2020 1. vuosipuolisko
Kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskeva lainsäädäntö Muutokset kuntalakiin, valtiokonttorista annettuun lakiin sekä eräisiin kuntien tehtäviä koskeviin lakeihin. Tavoitteena on parantaa kuntien ja kuntayhtymien taloudesta saatavien tietojen luotettavuutta, vertailtavuutta ja ajantasaisuutta. Pohjana työryhmytyönä valmisteltu kuntia ja maakuntia koskeva HE-luonnos (VM048:00/2017). Edistetään hallitusohjelman mukaisesti mm. julkisen tiedon avoimuutta ja tietovarantojen avaamista, siirtymistä reaaliaikatalouteen sekä sähköisten laskujen ja kuittien laajaan käyttöönottoon.	VM/Paatero VM040:00/2019	STM, OKM	HE 60/2019 vp annettu 24.10.2019 Hyväksytty eduskunnassa 13.12.2019: EV 60/2019 vp Lait voimaan 1.1.2020
Kuntalain päivittäminen Uusi kuntalaki on tullut voimaan 2015 ja sitä on jo muutettu joitakin kertoja. Kuntalain kehittämistarpeita on syytä arvioida ainakin kunnan toiminnan johtamista, kunnan hallintoa ja taloutta sekä kuntien yhteistoimintaa koskevan sääntelyn osalta. Lainsäädäntöä tulee tarkastella kunnan olosuhteista johtuvien joustomahdollisuuksien ja kunnan riskien valvonnan ja hallinnan tehostamisen näkökulmasta. Muun muassa järjestämistehtävään liittyvää tuottamisen valvontaa koskevaa sääntelyä tulee tarkentaa. Kuntien eriytymiskehitys ja talouden heikentyminen johtavat siihen, että kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyä koskevaa sääntelyä tulee kehittää.	VM/Paatero VM081:00/2019		HE syksy 2020

Puolustusministeriö			
Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Sotilaskurinpidoista ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (255/2014) tarkistaminen Puolustusvoimien toimivaltuuksien ja aseman muutostarpeiden ja salaisia tiedonhankintakeinoja koskevien muutostarpeiden selvittäminen. Arvioidaan, jaetaanko laki kahdeksi eri laiksi (kokonaisuudistus). Tavoitteena on ajanmukaistaa lainsäädäntöä.	PLM/Kaikkonen (työryhmä) PLM002:00/2019	OM, SM	HE kevät 2021

Liikenne- ja viestintäministeriö			
Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Merenkulun ympäristönsuojelu HE merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja sitä koskevan alemman sääntelyn muuttamisesta. Tehdään EU:n uudistetun alusjätedirektiivin (EU) 2019/883 edellyttämät lainsäädäntömuutokset. Direktiivi saatettava voimaan 6/2021 mennessä. Lisäksi selvitetään mahdollisuutta laajentaa hallinnollisia sanktioita koskemaan mm. rikkipäästöjä, säädellä merellä tapahtuvaa bunkrausta ja tehdä aluskierrätystä koskevan Hong Kongin yleissopimuksen edellyttämät muutokset lainsäädäntöön. Muutoksella edistetään Itämeren suojelua.	LVM/Harakka LVM036:00/2019	YM, MMM	HE kevät 2021
Tieliikennelain muutokset Tieliikennelain muutos 1-vaihe HE uuden tieliikennelain (729/2019) muuttamisesta. Lakiehdotukseen sisällytettäisiin eduskunnan lausuman johdosta pysäköintiä koskevat erityiset säännöt. Kunnan myöntämällä pysäköintitunnuksella saisi pysäköidä maksulliselle alueelle maksua suorittamatta tai alueelle, jossa pysäköinti on kiellettu liikennemerkillä. Mahdollistettaisiin myös pitempiaikainen pysäköinti rajoitusalueella. Lupa myönnettäisiin kotihoidon työntekijälle tai kotihoidon palveluja tarjoavalle yritykselle, yhdistykselle tai julkisyhteisölle kotipalvelun ja kotisairaanhoidon toteuttamiseen.	LVM/Harakka LVM029:00/2019		HE 109/2019 vp annettu 30.1.2020, voimaantulotavoite 1.6.2020
Tieliikennelain muutos 2-vaihe HE uuden tieliikennelain muuttamisesta. Uutta tieliikennelakia muutettaisiin liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla toteutetun virastouudistuksen vuoksi. Lisäksi lakia uudistettaisiin siten, että tieliikennekäyttöön hyväksyttyjä ns. HCT-ajoneuvoyhdistelmiä (High Capacity Transport) ja raskaita moottorikelkoja koskevat säännökset sisällytettäisiin lakiin. Myös erikoiskuljetuksia koskeviin säännöksiin tehtäisiin HCT-ajoneuvoyhdistelmiin liittyviä muutoksia. Lakiin tehtäisiin myös eräitä teknisiä muutoksia.	LVM005:00/2019		HE kevät 2020, voimaantulotavoite 1.6.2020

Liikenne- ja viestintäministeriö			
Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Ajoneuvolain kokonaisuudistus Säädetään uusi ajoneuvolaki, joka kumoaisi voimassa olevan ajoneuvolain. Samalla muutettaisiin 17 lain viittaussäännökset ajoneuvolakiin. Ajoneuvolaki uudistettaisiin vastaamaan autojen ja niiden perävaunujen EU-puiteasetusta. Ajoneuvolaissa ei enää säädettäisi EU-asetuksen mukaisista hyväksyntä- ja markkinavalvontamenettelyistä. Päällekkäinen sääntely poistettaisiin. Ajoneuvolaissa säädettäisiin jatkossa lähtökohtaisesti ainoastaan kansallisten ajoneuvoluokkien hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta. EU-asetuksen asettamien vaatimusten vuoksi myös ajoneuvojen markkinavalvonnan asemaa vahvistettaisiin säätämällä uusi markkinavalvonnan seuraamusmaksu.	LVM/Harakka LVM002:00/2019		HE kevät 2020
Vaarallisten aineiden kuljetuksen kokonaisuudistus Vaarallisten aineiden kuljetusta tiellä, rautatiellä ja muussa raideliikenteessä, ilma-aluksessa sekä kappaletavaran kuljetuksesta Suomen vesialueilla ja Suomen vesialueiden ulkopuolella säädetään vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994). Laki ehkäisee ja torjuu vahinkoa ja vaaraa, jota vaarallisten aineiden kuljetus saattaa aiheuttaa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle. Lain voimaantulon jälkeen vaarallisten aineiden kuljetusten toimintaympäristö ja olosuhteet ovat muuttuneet. Siksi laki uudistettaisiin kokonaisuudessaan. Hankkeen tavoitteena on poistaa lainsäädäntöä rasittavaa tulkinnanvaraisuutta ja puutteellisuuksia sekä saattaa lainsäädäntö johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Näin ylläpidetään liikenneturvallisuutta, vaikutetaan ympäristön tilaan myönteisesti ja mahdollistetaan liiketoimintaa. Liikenteen automaatiota ja digitalisaatiota kuljetuksissa pyritäisiin edistämään. Lainsäädäntökokonaisuus saatetaan vastaamaan paremmin perustuslain asettamia vaatimuksia.	LVM/Harakka LVM065:00/2018		HE syys 2020
EU:n EASA-asetus HE EU:n EASA-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi. Muutetaan ilmailulakia ja liikennepalvelulakia. Lailla täydennettäisiin ja täsmennettäisiin EU:n ns. EASA-asetusta ja sen nojalla annettua miehittämättömiä ilma-aluksia koskevaa komission täytäntöönpanoasetusta sekä delegoitua asetusta (lentoliikenteen turvallisuus).	LVM/Harakka LVM076:00/2018		HE kevät 2020

Maa- ja metsätalousministeriö			
Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
CAP 2021–2027 -kauden lainsäädäntömuutokset Muutokset koskevat mm. maataloustuotteiden markkinajärjestelyä, maatalouden suoria EU-tukia, EU:n osarahoittamia tukia sekä kansallisia tukia, maaseudun kehittämisen tukemista sekä maa- ja porotalouden rakennetukilainsäädäntöä. Kokonaisuuteen liittyy useampia hallituksen esityksiä, jotka kattavat EU:n tulevan maatalouspolitiikan uudistuksesta (2021–2027) aiheutuvat kansalliset säädöstarpeet. Kokonaisuuteen liittyvät EU-asetukset ovat vielä valmisteluvaiheessa eikä niiden lopullisesta sisällöstä ole tässä vaiheessa tietoa. Suomessa CAPin kansallisen strategiasuunnitelman valmistelun yhteydessä tehdään yleisellä tasolla ratkaisut esimerkiksi käyttöön otettavista maatalouden ja maaseudun kehittämiseen liittyvistä tukimuodoista ja siitä, mille tahoille tukia suunnataan. CAPin strategiasuunnitelman valmistelun yhteydessä otetaan huomioon hallitusohjelman kirjaukset (kts. erityisesti kohta 3.4.2).	MMM/Leppä (valmistelu- ja työryhmät)		2020–2023
Kiinteistönmuodostamislaki HE laeiksi kiinteistönmuodostamislain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. Hallitusohjelman digitalisaatiotavoitteita tuetaan kiinteistönmuodostamislain uudistamisella, jossa tehostetaan ja joustavoitetaan toimintaa, lisäänn sähköistä asiointia sekä parannetaan rekisterien ajantasaisuutta. Kehittämistoimet kohdistuvat muun muassa toimituksesta tiedottamiseen, toimitusmenettelyyn ja toimituksen rekisteröintiin. Kehittämistoimia tulee tarkastella myös omaisuuden suojan kannalta. Hanketta valmistellaan virkatyönä MMM:ssä ja sillä on liityntäpintaa myös OM:n ja LVM:n hallinnonalojen lainsäädäntöihin.	MMM/Leppä (virkatyö) MMM033:00/2018	LVM	HE kevät 2020
Elintarvikemarkkinoiden toimivuuden parantaminen Hankkeen sisältö tarkentuu jatkovalmistelussa.	MMM/Leppä		2019–2023
Vesihuoltolain muuttaminen Turvallisen ja laadukkaan vesihuollon varmistamiseksi selvennetään vesihuollon valvonnan vastuita, tarkennetaan vaatimuksia varautumiselle sekä luodaan edellytykset vesihuoltolaitosten taloudenpidon kehittämiselle, tiedolla johtamiselle ja suunnitelmalliselle omaisuuden hallinnalle. Kehittämistoimilla tuetaan myös vesihuoltosektorin vastaamista kiertotalouden, ilmastoneutraaliuden ja digitalisaation vaatimuksiin.	MMM/Leppä (valmistelu- ja työryhmät) MMM031:00/2019	STM, YM	HE 2021

Työ- ja elinkeinoministeriö			
Lainvalmisteluhanke	Päävastuu	Osavastuu	Tavoiteaikataulu
Alueiden kehittämistä ja rakennerahastoja koskevan lainsäädännön uudistaminen Esitys laeiksi alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista sekä alueiden kehittämisestä ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta kaudelle 2021–2027. Esitys täydentää ja täsmentää EU:n rahastojen yleisasetusta, EAKR- ja ESR sekä Interreg-asetusta (ohjelmakaudelle 2021–2027) ja niiden kansallista soveltamista. HE muutoksella muutetaan ja täsmennetään myös kansallista aluekehitysjärjestelmää.	TEM/Lintilä (työryhmä) TEM035:00/2019		HE kevät 2020
Ydinenergian käytön turvajärjestelyt HE ydinenergilain, turvallisuusselvityslain 21 §:n ja kaivoslain muuttamisesta. Keskeisenä tavoitteena muuttaa ydinenergian käytön turvajärjestelyjä koskevia säännöksiä ja siten parantaa ydin- ja säteilyturvallisuutta. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi ydinenergilain ja kaivoslain säännöksiä yhdenmukaiseksi muuttuneiden yleislakien vuoksi.	TEM/Lintilä (virkatyö) TEM024:00/2018		HE kevät 2020
Patenttilain uudistaminen Voimassa oleva laki on vanhentunut eikä ole enää linjassa yleislakien kanssa. Perustuslain kannalta voimassa olevassa laissa käytetään paikoitellen väärää säädöstasoa, mikä aiheuttaa virastossa ja alalla tulkintaepävarmuutta. Lain yhteensopivuus mm. hallintolain, tietosuojasääntelyn ja EU-sääntelyn (mm. asiamiehen käyttövelvollisuus) tulee korjata mahdollisimman pian. Lisäksi laki tulee uudistaa sähköisten palvelujen kehittämisen mahdollistamiseksi.	TEM		Hallituskausi 2019–2023

11 Keskeiset EU-säädöshankkeet

Oikeusministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
Digitaalisia sisältöjä ja palveluja koskevan direktiivi ja tavarankäytön direktiivi Direktiivit (EU) 2019/770 ja (EU) 2019/771 on pantava täytäntöön viimeistään 1.7. 2021 ja niiden täytäntöön panemiseksi annettua lainsäädäntöä on alettava soveltaa viimeistään 1.1.2022	OM/Henriksson	LVM, TEM	HE kevät 2021
Maksukyvyttömyysdirektiivi Direktiivi (EU) 2019/1023 on pantava täytäntöön viimeistään 17.7.2022.	OM/Henriksson		2019–2021 HE syyskuu 2021
Rajat ylittävien yritysjärjestelyjä koskeva direktiivi Euroopan komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin (EU) 2017/1132 muuttamisesta rajatylittävien yhtiömuodon muutosten, sulautumisten ja jakautumisten osalta (KOM(2018) 241 lopullinen). Täytäntöönpanon määräaika vielä avoin, todennäköisesti vuoden 2022 lopussa.	OM, TEM		2020–2022 HE kevät 2022
Edustajakannedirektiivi Euroopan komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi edustajakanteista kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi ja kuluttajien etujen suojaamista tarkoittavista kieltokanteista annetun direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta (KOM(2018) 184 lopullinen). Neuvoteltavana.	OM/Henriksson		
Vakuustäytäntöönpanodirektiivi Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi luotonhallinnoijista, luotonantajista ja vakuuksien realisoimisesta (KOM(2018) 135 lopullinen). Neuvoteltavana.	OM/Henriksson		
Unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelua koskeva direktiivi Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (KOM(2018) 218 lopullinen). Hyväksyttiin syyskuun 2019. Direktiivi tulee saattaa kansallisesti voimaan 2 vuoden kuluessa sen voimaantulosta.	OM/Henriksson (työryhmä, osin kolmikanta) OM028:00/2018	TEM	HE kevät 2021

Oikeusministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
Lainvalvontaviranomaisen rajat ylittävä pääsy sähköiseen todistusaineistoon Komission ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sähköistä todistusaineistoa rikosasioissa koskevista eurooppalaisesta esittämismääräyksestä ja säilyttämismääräyksestä (KOM (2018) 225 lopullinen, ns. E-evidence-asetusehdotus) ja direktiiviksi yhtenäisistä säännöistä koskien laillisten edustajien nimittämistä todistusaineiston keräämiseksi rikosasioissa (KOM(2018) 226 lopullinen). Oletettavana voidaan pitää, että EP:n kanta eroaa merkittävästi neuvoston hyväksymästä yleisnäkemyksestä ja siksi kolmikantaneuvotteluista voidaan odottaa haastavia ja pitkäkestoisia. Lisäksi ehdotuksille tultaneen hyväksymään noin 2 vuoden täytäntöönpanoaika, joten ehdotusten edellyttämän kansallisen lainsäädännön voidaan olettaa tulevan voimaan aikaisintaan vuoden 2022 aikana.	OM/Henriksson OM013:00/2018	SM, LVM	

Sisäministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionin jäsenyydestä tehdyn sopimuksen eräiden säännösten täytäntöönpano Erosopimus on unionisopimus ja sellaisenaan suoraan sovellettava. Sopimuksessa on kuitenkin säännöksiä, joiden osalta jäsenvaltioiden tulee päättää, miten niitä sovelletaan. Hankkeen tavoitteena on säätää lailla erosopimuksen tällaisista säännöksistä.	SM/Ohisalo		Laki voimaan viimeistään 1.10.2020

Valtiovarainministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
Kestävän rahoituksen lainsäädäntöehdotusten toimeenpano 1. Ehdotus kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä 2. Asetus (EU) 2019/2088 kestävyysliittymien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla. 3. Asetus (EU) 2019/2089 asetuksen (EU) 2018/1011 muuttamisesta EU:n ilmasto-siirtymää koskevien vertailuarvojen, EU:n Pariisin sopimuksen mukaisten vertailuarvojen ja vertailuarvojen kestävyysliittymien tietojen antamisen osalta Esityksellä tehtäisiin kansalliseen lainsäädäntöön asetusten vaatimat muutokset. Lainsäädäntöehdotus kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä on laaja-alainen ja sektorirajat ylittävä määritellään ympäristön kannalta kestäviä taloudellisia toimia eri sektoreilta ja toimialoilta.	VM/Kulmuni (työryhmä)	YM, MMM, LVM, STM, TEM	HE syyskuu 2020 tai keväät 2021
Luottolaitos- sekä elvytys- ja kriisiratkaisudirektiivin muutos HE laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksellä pantaisiin täytäntöön EU:n ns. luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivi EU 2019/878. Lisäksi lakiin sekä sen liitelakeihin tehtäisiin eräitä muita teknisiä muutoksia.	VM/Kulmuni (työryhmä) VM089:00/2019		HE syyskuu 2020, kansallisen täytäntöönpanon määräaika 28.12.2020
Katettujen joukkolainojen liikkeeseenlasku ja julkinen valvonta HE kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain muuttamisesta. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/2162 katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskusta ja katettujen joukkolainojen julkisesta valvonnasta sekä direktiivien 2009/65/EY ja 2014/59/EU muuttamisesta.	VM/Kulmuni VM175:00/2019		HE viimeistään keväät 2021, kansallisen täytäntöönpanon määräaika 8.7.2021
Joukkorahoitusasetus HE joukkorahoituslain, sijoituspalvelulain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta. Esityksellä tehtäisiin yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista annetun asetusehdotuksen KOM (2018) 113 lopullinen edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Säädösehdotus on neuvoteltavana.	VM/Kulmuni		HE keväät 2021, kansallisten lakimuutosten määräaika vielä avoin, mutta todennäköisesti vuonna 2021 (vuoden kuluessa voimaantulosta)

Valtiovarainministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
Keskusvastapuolten elvytys- ja kriisinratkaisuasetus HE kansallisen lainsäädännön yhteensovittamisesta keskusvastapuolen elvytys- ja kriisinratkaisuasituksen kanssa. Esityksellä tehtäisiin keskusvastapuolten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä asetusten (EU) N:o 1095/2010, (EU) N:o 648/2012 ja (EU) 2015/2365 muuttamisesta annetun asetusehdotuksen KOM(2016) 856 lopullinen edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Säädösehdotus on neuvoteltavana.	VM/Kulmuni		HE kevät 2021, kansallisten lakimuutosten määräaika vielä avoin, mutta todennäköisesti vuonna 2023 (24 kk:n kuluessa voimaantulosta)
Avoin tieto HE viranomaistoiminnan julkisuudesta annetun lain, julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta. Esityksellä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1024, avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (uudelleenlaadittu). Esitys liittyy hallitusohjelman toimintasuunnitelman kohdassa 10.2. olevaan tavoitteeseen: Hallitus syventää tietopolitiikan johtamista. Julkisen tiedon avoimuudesta tehdään koko tietopolitiikan kantava periaate. Toteutetaan tiedon avaamisen ja hyödyntämisen strategisia toimenpiteitä.	VM/Paatero	OM/muut ministeriöt	HE kevät 2021
Rajat ylittävä kuluttajakauppa HE arvonlisäverolain muuttamisesta. Rajat ylittävää sähköistä kuluttajakauppaa koskevien neuvoston direktiivien (EU) 2017/2455 ja 2019/1995 täytäntöönpano.	VM/Kulmuni VM103:00/2019		HE kevät 2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
Tekijänoikeuslain (404/1961) muuttaminen Direktiivi 790/2019/EU sisältää säännöksiä uusista, pakottavista tekijänoikeuden rajoituksista, EU-laajuisesta sopimuslisenssijärjestelmästä kulttuuriperinnön saataville saattamiseksi, lehtikustannusten lähioikeudesta, alustojen vastuusta käyttäjien palveluihin tallentamista sisällöistä sekä säännöksiä tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden aseman vahvistamiseksi. Direktiivi 789/2019/EU sisältää säännöksiä, jolla edistetään tekninen kehitys huomioiden TV- ja radio-ohjelmien rajat ylittävää lähettämistä ja edelleen lähettämistä EU:n sisämarkkinoilla. Direktiivi tulee panna täytäntöön 7.6.2021 mennessä.	OKM/Kosonen OKM018:00/2019 OKM039:00/2019		HE viimeistään kevät 2021

Maa- ja metsätalousministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
Strategiasuunnitelma-asetus Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) 1307/2013 kumoamisesta	MMM/Leppä		HE 2020–2021
Horisontaaliasetus Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) 1306/2013 kumoamisesta	MMM/Leppä		HE 2020–2021
Markkinajärjestelyasetus Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatuja järjestelmistä annetun asetuksen (EU) 1151/2012, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta annetun asetuksen (EU) 251/2014, syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) 228/2013 sekä Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) 229/2013 muuttamisesta	MMM/Leppä		HE 2020–2021
Eläinten terveyssäännöstö Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009 muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus)	MMM/Leppä		HE 2021
EU:n kasvinterveysasetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/2031 kasvintuhoojien vastaisista suojatoimenpiteistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 228/2013, (EU) 652/2014 ja (EU) 143/2014 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivien 69/464/ETY, 74/647/ETY, 93/85/ETY, 98/57/EY, 2000/29/EY, 2006/91/EY ja 2007/33/EY kumoamisesta	MMM/Leppä		HE 2019–2020

Maa- ja metsätalousministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
EU:n virallista valvontaa koskeva asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/625 virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) 999/2001, (EY) 396/2005, (EY) 1069/2009, (EY) 1107/2009, (EU) 1151/2012, (EU) 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) 1/2005 ja (EY) 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) 854/2004 ja (EY) 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta	MMM/Leppä		HE 2019–2020

Liikenne- ja viestintäministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
Tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin ja ajokorttidirektiivin muutokset Pannaa kansallisesti täytäntöön maanteiden tavara- ja henkilöliikenteeseen tarkoitettujen tiettyjen ajoneuvojen kuljettajien perustason ammattipätevyydestä ja jatkokoulutuksesta annetun direktiivin 2003/59/EY, ammattipätevyysdirektiivi, ja ajokorteista annetun direktiivin 2006/126/EY, ajokorttidirektiivi, muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/645. Direktiivin edellyttämät muutokset tulee saattaa kansallisesti voimaan pääosin viimeistään 23.5.2020.	LVM/Harakka LVM017:00/2019		HE kevät 2020
Direktiivi tieinfrastruktuurin turvallisuuden hallinnasta Direktiivi tieinfrastruktuurin turvallisuuden hallinnasta annetun direktiivin 2008/96/EY muuttamisesta. Kansallinen täytäntöönpano vaatii muutoksia liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettuun lakiin. Keskeiset muutokset ovat soveltamisalan laajeneminen, uuden verkon laajuuden tieturvallisuusarvioinnin käyttöönotto ja sitä koskeva raportointi, suojattomien tienkäyttäjien huomiointi ja sääntely liikennemerkkien ja tiemerkkintöjen luettavuuden ja havaittavuuden varmistamisesta. Direktiivin lopullinen hyväksyntä ja voimaantulo syksyn 2019 aikana.	LVM/Harakka		HE syksy 2021

Työ- ja elinkeinoministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
<p>EU:n tavarapaketin täytäntöönpano</p> <p>Markkina-asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020 (annettu 20.6.2019), markkina-asetuksen ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) 765/2008 ja (EU) 305/2011 muuttamisesta. Asetuksen soveltaminen alkaa pääasiassa 16.7.2021 (artiklat 29–33 ja 36 1.1.2021 alkaen).</p> <p>Vastavuoroista tunnustamista koskeva asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/515 (annettu 19.3.2019) toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettyjen tavaroiden vastavuoroisesta tunnustamisesta ja asetuksen (EY) 764/2008 kumoamisesta.</p>	<p>TEM/Haatainen</p> <p>TEM101:00/2019</p>	<p>LVM, YM, STM, MMM, SM, VM</p>	<p>HE:t kevät 2021</p> <p>Markkina-asetuksen soveltaminen 16.7.2021</p> <p>Vastavuoroisen tunnustamisen asetuksen soveltaminen 19.4.2020</p>
<p>Energiatieteiden direktiivi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2002, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiatieteiden direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta. Direktiivin noudattamisen edellyttämät lait ja asetukset on saatettava voimaan viimeistään 25.6.2020. Kuitenkin 9–11a artiklojen, jotka koskevat lämmityksen, jäähdytyksen ja lämpimän käyttöveden mittausta ja laskutusta, noudattamista koskevat lait ja asetukset on saatettava voimaan viimeistään 25.10.2020.</p>	<p>TEM/Lintilä (työryhmä)</p> <p>TEM045:00/2019</p>	<p>YM, LVM, VM, MMM</p>	<p>Määräaika täytäntöönpanolle 25.6.2020 ja 25.10.2020</p>

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö			
Säädös	Päävastuu	Osavastuu	Kansallinen tavoiteaikataulu
<p>Juomavesidirektiivin uudelleenlaadinta Komissio antoi ehdotuksen juomavesidirektiivin uudelleenlaatimiseksi 1.2.2018. Direktiivin uudistamisen tavoitteet ovat olleet; talousveden laatuvaatimusmuuttujien ajantasaistaminen; riskiperusteisen talousveden valvonnan käyttöönotto; veden käyttäjille suunnatun tiedottamisen lisääminen (tavoitteena mm. kuluttajien luottamuksen lisääminen hanaveden laatuun ja siten pulloveden käytön väheneminen); veden saatavuuden lisääminen heikompiaisille väestöosille (tavoitteena toimeenpanna ensimmäisen eurooppalaisen kansalaisaloitteen 'Right2Water' sekä kestävän kehityksen 2030 Agendan veteen liittyviä tavoitteita); sekä; talousveden kanssa kosketuksissa olevien rakennustuotteiden ja muiden materiaalien vaatimuksista säätäminen. Euroopan Parlamentti hyväksyi ensimmäisen käsittelyn kantansa 28.3.2019. Neuvosto hyväksyi yleisnäkemyksen direktiivistä 5.3.2019. Euroopan neuvoston puheenjohtajana Suomen tavoitteena on aloittaa kolmikantaneuvottelut parlamentin kanssa viivytyksettä ja saavuttaa ensimmäisen lukemisen sopu direktiivistä Suomen puheenjohtajuuskauden loppuun mennessä.</p>	STM/ Kiuru	MMM, YM	11/2021 Direktiivi tulee saattaa kansallisesti voimaan kahden vuoden kuluessa sen voimaantulosta.
<p>Ns. esteettömyysdirektiivi¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tuotteiden ja palveluiden esteettömyysvaatimuksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (EU) 2019/882. Direktiivi on hyväksytty lopullisesti kesäkuussa 2019. Esteettömyysdirektiivin tavoitteena on parantaa sisämarkkinoiden toimintaa ehkäisemällä ja poistamalla esteettömien tuotteiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden esteitä sekä lisätä esteettömien tuotteiden ja palveluiden saatavuutta. Tämä toteutetaan määrittelemällä yhtenäiset toiminnalliset esteettömyysvaatimukset valikoiduille tuotteille ja palveluille, ja soveltamalla niitä EU:n lainsäädännössä. Direktiivillä myös autetaan jäsenvaltioita täyttämään esteettömyysvelvoitteita, joihin ne ovat sitoutuneet kansallisella tasolla ja vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyssä YK:n yleissopimuksessa.</p>	Direktiivi koskettaa useita eri ministeriöitä (erit. STM, VM, LVM, TEM ja YM).		Direktiivi tulee saattaa kansallisesti voimaan 2 vuoden kuluessa sen voimaantulosta

¹ Huom. 14.11.2019: Hanke on tässä vaiheessa sisällytetty sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hankkeisiin, mutta toistaiseksi päävastuuministeriötä ei ole sovittu

Liitteet

Lainvalmisteluhankkeiden valmistumisajankohdat

Alustavat arviot ajankohdista, joille hankkeessa valmisteltu hallituksen esitys voitaisiin antaa eduskunnalle*

	2019	2020		2021		2022		2023	Vaali- kaudella
	Syksy	Kevät	Syksy	Kevät	Syksy	Kevät	Syksy	Kevät	
Kestävän talouden Suomi			7	2	2				
Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi		3	9	3	5	2	1		
Suomi kokoaan suurempi maailmalla									
Turvallinen oikeusvaltio Suomi		1	6	2	1	2	1		5
Elinvoimainen Suomi	1	2	8		1		1		1
Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi		1	6	2			2		2
Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi		3	1	1	1		3		4
Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi			2						
Muut keskeiset lain- valmisteluhankkeet	3	7	4	2	1				3
Hankkeita yhteensä	4	17	43	12	11	4	8	0	15

* Hanke on sisällytetty syysistuntokaudelle, jos aikataulu on ilmoitettu istuntokautta täsmentämättä. Esitetyt valmistumisajankohdat ovat arvioita, hankkeiden aikataulu täsmentyy valmistelun edetessä.

Sarakkeiden selitykset

Lainvalmisteluhanke	Hankkeen nimi ja lyhyt kuvaus
Päävastuu	Valmistelusta vastaava ministeriö ja ministeri, hankkeen organisointitapa (komitea, työryhmä tai vastaava) sekä hankenumero valtioneuvoston hanketietojärjestelmässä.
Osavastuu	Valmisteluun osallistuva muu ministeriö.
Tavoiteaikataulu	Arvio ajankohdasta (esimerkiksi eduskunnan istuntokausi), jolloin lainvalmisteluhankkeessa valmistettava hallituksen esitys ja valmisteltavat hallituksen esitykset on mahdollista tuoda eduskunnan käsittelyyn.
EU-säädös	EU-säädöksen (direktiivi, asetus tai muu EU-velvoite) nimi, lyhyt kuvaus säädöksen toimeen- tai täytäntöönpanon vaikutuksista ja tieto valmistelun vaiheesta (säädös hyväksytty/säädöshanke vireillä).
Kansallinen tavoiteaikataulu	Arvio (alustava) ajankohdasta, jolloin säädös tulisi olla kansallisesti täytäntöön- tai toimeenpantu.

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
valtioneuvosto.fi
julkaisut.valtioneuvosto.fi

ISBN: 978-952-287-833-5 PDF
ISSN: 2490-0966 PDF